

AZ ORSZÁGOS BÍRÓSÁGI HIVATAL ELNÖKÉNEK BESZÁMOLÓJA

2020. I. FÉLÉV

AZ ORSZÁGOS
BÍRÓSÁGI
HIVATAL
ELNÖKÉNEK
BESZÁMOLÓJA

2020. I. FÉLÉV

ORSZÁGOS BÍRÓSÁGI HIVATAL

Előszó

Tisztelt Olvasó!

A bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény (a továbbiakban: Bszi.) 76. § (8) bekezdésének c) pontja szerint az Országos Bírósági Hivatal elnöke a tájékoztatással kapcsolatos feladatkörében évente beszámol a bíróságok általános helyzetéről és a bíróságok igazgatási tevékenységéről az Országgyűlésnek, továbbá az éves beszámolók között egy alkalommal az Országgyűlés igazságügyel foglalkozó bizottságának.

2020. I. félévében a járványhelyzet határozta meg a bíróságok mindennapi működését, mely az ítélkezési tevékenység és a bírósági igazgatás során többletfeladatokat jelentett és újfajta szemléletet igényelt a bíraktól, igazságügyi alkalmazottaktól, valamint a bírósági vezetőktől is.

Az ítélkezés időszerűségének biztosítása 2020. I. félévében is kiemelt feladat volt. A járványhelyzet a bíróságok teljesítményét is befolyásolta, ugyanakkor a megváltozott körülmények ellenére is javultak a fontosabb ügyforgalmi mutatók: a perek 87%-a az adott ítélkezési szintre érkezéstől számított egy éven belül befejeződött, míg a járásbíróóságokon polgári és gazdasági ügyekben az ügydöntő határozatok jogerőre emelkedésének aránya meghaladta a 93,5%-ot.

A járványhelyzet rámutatott arra is, hogy a digitális megoldások kulcszerepet játszanak a mindennapi bírósági munkavégzés és az ügyféloldali ügyintézés során, ezért tovább folytatódtak az alkalmazásfejlesztések és a bíróságon kívüli munkavégzés tárgyi feltételeinek biztosítását is szolgáló eszközbeszerzések. A bírák és igazságügyi alkalmazottak képzése is az online térbe helyeződött át, az elektronikus oktatások megszervezését és lebonyolítását a képzésinformatikai rendszer fejlesztése tette lehetővé.

A bíróságok ítélkezési tevékenysége során az időszerűség és a pártatlanság mindenkor alapvető jelentőségű. Az Országos Bírósági Hivatal e célok megvalósulásához az ítélkező munka ellátásához szükséges valamennyi feltételt magas szinten igyekszik biztosítani.

dr. Senyei György
az Országos Bírósági Hivatal elnöke

I. rész – Az ítélkezés hatékonysága

1. Ügyforgalom

1.1. Módszertan

Az elemzésben megjelenített adatok forrásai – a korábbi évekhez hasonlóan – az Országos Statisztikai Adatgyűjtési Program (OSAP) keretében előállított és közzétett kérdőívek. Az alkalmazott módszertan nem változott a korábbi félév beszámolójához képest.

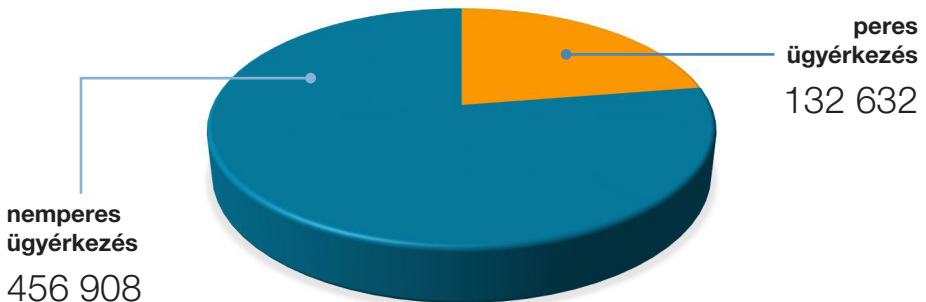
Az egyes törvényeknek az egyfokú járási hivatali eljárások megteremtésével összefüggő módosításáról szóló 2019. évi CXXVII. törvény alapján 2020. március 31. napjával a közigazgatási és munkaügyi bíróságok megszűntek. Folyamatban maradt ügyeiket a hatásköri változásokra tekintettel – technikai kivezetés mellett – a törvényszékek vették át.

A 2020. I. féléves ügyforgalmi értékeknek a 2019. I. féléves adatokkal történő összevetése során a fenti hatásokat figyelembe kell venni.

1.2. Ügyérkezés

2020. I. félévében közel 600.000 ügy (589.540 db) érkezett a bíróságokra, 2,3%-kal kevesebb, mint az előző év ugyanezen időszakában. A korábbi évekhez képest jelentősen kisebb volt a mérséklődés. Az érkezés – a törvényszéki elsőfokú ügyek kivételével – minden bírósági szinten csökkent. A legnagyobb csökkenés az érdemi cégügyeknél következett be (mintegy 16.500-zal kevesebb ügy), és járásbírósági végrehajtási ügyből 6.500-zal(10,7%-kal) kevesebb indult 2020. I. félévében, mint az előző év első felében.

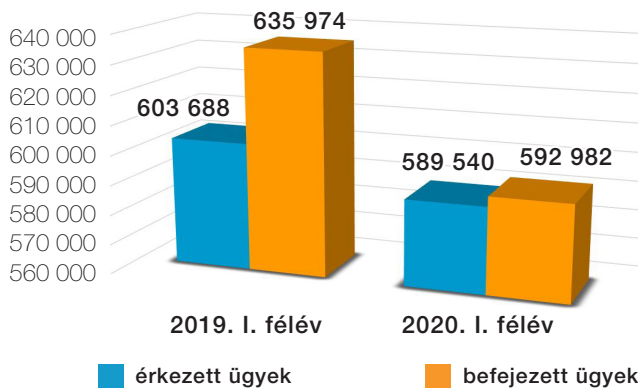
Peres és nemperes ügyérkezés – 2020. I. félév

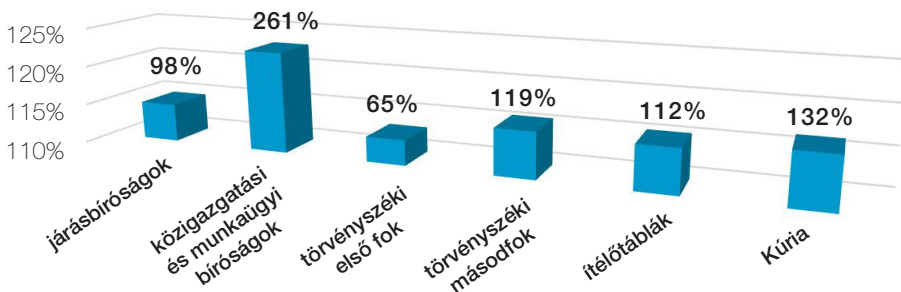
1.3. Ügybefejezés

2020. I. félévében közel 593.000 ügyet fejeztek be a bíróságokon, ez 6,8%-kal kevesebb, mint 2019. I. félévében. Bár a befejezések száma nem csak 2019. I. félévéhez képest, de a vizsgált időszakban – az érkezés trendjét követve – végig csökkenő tendenciát mutat, abban szerepet játszott 2020. I. félévében a COVID-19 járvány ítélkezésre gyakorolt hatása is. A befejezések száma a törvényszék másodfokán, az ítélőtáblákon és a Kúrián meghaladta az érkezések számát. A járásbíróságokon és törvényszéki elsőfokon a befejezések csökkenésére kihatottak a pandémiás időszakban meghozott rendkívüli intézkedések.

Ügyérkezés és ügybefejezés – 2020. I. félév

A befejezett-érkezett peres ügyek aránya* 2020. I. félév

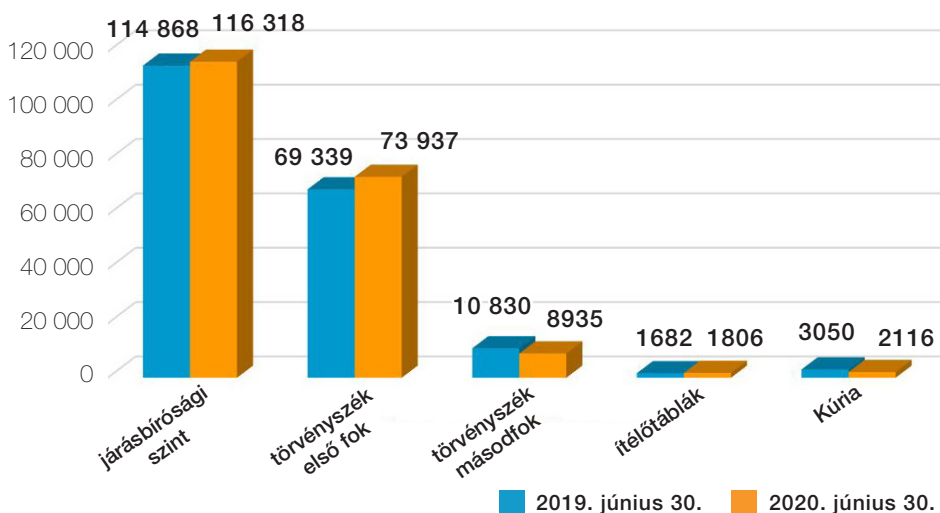

*A közigazgatási és munkaügyi bíróságok esetében tartalmazza a hatáskörváltás miatti technikai befejezések adatait is.

1.4. Folyamatban maradt ügyek

2020. június 30. napján országosan közel 203.000 ügy (203.112 db) maradt folyamatban, 1,7%-kal több, mint egy évvel korábban. A növekedés mind az összes ügyet, mind a peres ügyeket tekintve leginkább a járásbírói szinten és – a közigazgatási és munkaügyi ügyszak hatásköri és illetékességi változásaira tekintettel – törvényszéki elsőfokon, valamint az ítéletábrán mutatkozott.

A folyamatban maradt ügyek alakulása bírósági szintenként

1.5. A központi régió

A központi régió magába foglalja a Fővárosi Ítéletábrát, a Fővárosi Törvényszéket és a Budapest Környéki Törvényszéket, valamint az utóbbiak illetékességi területén működő bíróságokat.

A törvényszékekre és az illetékességi területükön működő bíróságokra érkezett ügyek közel 40%-a a központi régió két törvényszékére koncentrálódott: 160.000 ügyszakhoz közeli az érkezés a Fővárosi Törvényszéken, és több mint 70.000 ügy érkezett a Budapest Környéki Törvényszékre.

Az ország társadalom- és gazdaságföldrajzi sajátosságai miatt ezen a területen koncentrálódnak a központi államigazgatási és irányító hatóságok, itt található a legtöbb pénzügyi, biztosítói és országos aktivitású nagyvállalat székhelye. A kereskedelem és a közigazgatás központi elhelyezkedése együtt jár a nagyszámú ügyszakkal. Ezen túl vannak olyan ügyek, amelyekben

kizárólagosan a régió egyes bíróságai járhatnak el: a Kp. 2018. évi hatályba lépése következtében számos közigazgatási ügyben országos hatáskörrel jár el a Fővárosi Törvényszék.

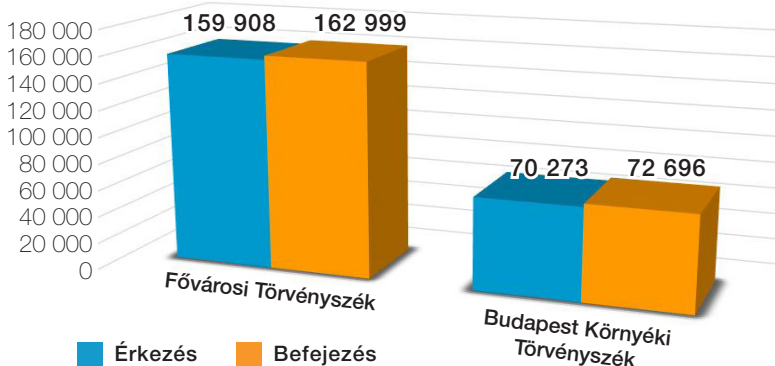
1.5.1. Fővárosi Törvényszék

A Fővárosi Törvényszékre és bíróságaira 2020. I. félévében 159.908 ügy érkezett, 162.999 ügyet befejeztek, amely az országos ügyérkezés és ügybefejezés 28%-át jelenti. A folyamatban maradt ügyek száma 0,6%-kal nőtt az előző év ugyanezen időszakához képest, 2020. június 30. napján 57.306 ügy maradt folyamatban a törvényszéken.

1.5.2. Budapest Környéki Törvényszék

A Budapest Környéki Törvényszékre és bíróságaira 2020. I. félévében több mint 70.000 ügy érkezett (70.273 db) és bár 9,5%-kal kevesebb ügyet fejeztek be, mint az előző év ugyanezen időszakában (72.696 db), a befejezések száma így is meghaladja az érkezett ügyek számát, melynek köszönhetően a törvényszék tovább csökkentette a folyamatban lévő ügyeinek mennyiségét 2020. június 30. napjára.

A Fővárosi Törvényszék és a Budapest Környéki Törvényszék ügyforgalmi adatai – 2020. I. félév

1.5.3. Fővárosi Ítéltábla

A Fővárosi Ítéltábla szerepe 2020. I. félévében is meghatározó volt az ítéltáblai ügyforgalom tekintetében. Az ügyek több mint fele ide érkezett, és azok közel 55%-a itt fejeződött be. A korábbi évekhez hasonlóan a befejezések száma továbbra is meghaladta az érkezett ügyek számát, így az időszak végén 1.003 ügy maradt folyamatban a Fővárosi Ítéltáblán.

1.6. Időszerűség

A magas színvonalú és időszerű ítélkezés a bíróságok számára kiemelt fontossággal bír, ezért 2020. I. félévében is a legfontosabb célok között szerepelt – az elmúlt évek során elért eredmények megtartása mellett – az időszerűség stabilizálása, valamint az elhúzódó ügyek számának csökkentése. A célkitűzés megvalósulását a járványhelyzet rendkívüli körülményei csak kis mértékben befolyásolták.

A bíróságok ítélkezésének időszerűségét az elhúzódó, folyamatban maradt ügyek száma és aránya, valamint az egy éven – ítélőtáblákon hat hónapon belül – befejezett ügyek száma és aránya alapján lehet legjobban bemutatni.

1.6.1. Befejezett peres ügyek

A törvényszékeken és az ítélőtáblákon a perek 87%-a, tehát döntő többsége változatlanul az adott ítélkezési szintre érkezéstől számított egy éven – ítélőtáblákon hat hónapon – belül befejeződött, azaz több mint 128.000 (128.321 db) ügyből több mint 111.000 ügy (111.643 db) esik az egy éven belül befejezett ügyek körébe.

Külön kiemelés igényel ezen mutatók tekintetében a törvényszéki másodfok, ahol – a korábbi évekhez hasonlóan – kimagasló, 97% feletti az egy éven belül befejezett ügyek aránya 2020. I. félévében is.

1.6.2. Folyamatban lévő ügyek

2020. I. félévében a COVID-19 járvány kedvezőtlenül hatott az ítélkezésre, ezért 2019. I. félévéhez képest valamelyest emelkedett az elhúzódó peres ügyek száma, ennek ellenére továbbra sem haladta meg a 2017. és 2018. I. félévi értékeket. Kivételt képez ez alól a törvényszéki elsőfok, ahol a hatásköri és illetékességi változások hatására a 2017. és 2018. I. félévi értékekhez képest is emelkedés figyelhető meg. 2017. június 30. napjához viszonyítva az elhúzódó ügyek száma még így is közel 6,5%-kal csökkent.

2. Az ítélkezés megalapozottsága

2.1. Jogerőre emelkedés aránya

A bírósági ítélkezés társadalmi elfogadottságának egyik mércéje, ha minél kevesebb ügyet fellebbeznek meg, azaz minél több ügy emelkedik elsőfokon jogerőre. Az ítéletek meghatározó hányada – a korábbi évekhez hasonlóan – a járásbírósa-

gi szint polgári és gazdasági ügyszakában születik. Ezen ügyszakok tekintetében elmondható, hogy 10-ből 9 ügy jogerőre emelkedett, a jogerőre emelkedés aránya meghaladta a 93,5%-ot.

2.2. Hatályon kívül helyezési arány

A mutató kiszámításánál a másodfokú bíróságok által peres ügyekben meghozott összes határozathoz viszonyítottuk a hatályon kívül helyező és az eljárás megisméltlésére utasító határozatokat.

A hatályon kívül helyezési arány polgári-gazdasági ügyszakban minden szinten javult 2019. I. félévéhez viszonyítva, növekedés egyedül a büntető ügyszakban figyelhető meg a törvényszéki elsőfok és ítélőtábla viszonylatában.

Civilisztikai ügyszak

	Járásbíróság – Törvényszék II. fok viszonya	Törvényszék I. fok – Ítélőtábla viszonya
2019. I. félév	9,77%	8,35%
2020. I. félév	7,83%	5,54%

3. Az ítélkezés hatékonyságát támogató tevékenységek

3.1. Kabinetek

Az Országos Bírósági Hivatal Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 11/2013. (XII. 31.) OBH utasítás (a továbbiakban: OBH SZMSZ) 13/A. § (1) bekezdése biztosítja, hogy az OBH elnöke a bíróságok szervezetével és működésével kapcsolatos, a feladatkörébe tartozó fontosabb ügyekben tanácsadásra, valamint javaslatlételre, véleményezésre, továbbá állásfoglalás kiadására, határozattal, ügydöntő jogkör nélküli tanácsadó kabinetet hozzon létre.

2020. I. félévében állandó, illetve eseti, meghatározott feladat ellátására az alábbi kabinetek jöttek létre:

- Eseti tanácsadó Kabinet
- Bírói Összeférhetetlenség és Kizárás Szabályait Vizsgáló Kabinet
- Bírói Munka Értékelésének Szabályait Vizsgáló Kabinet
- Közigazgatási és Munkaügyi Ügyszak Átalakítását Támogató Kabinet

- Veszélyhelyzeti Kabinet
- Veszélyhelyzeti Polgári, Gazdasági és Munkaügyi Kabinet
- Veszélyhelyzeti Büntető Kabinet
- Veszélyhelyzeti Közigazgatási Kabinet, valamint
- Gyermekjogi Kabinet.

3.2. Vizsgálatok

A vizsgálat lehetővé teszi az igazgatás egy adott területének alapos elemzését, mely ráirányíthatja a vezető figyelmét az időszerű, hatékony ítélkezés feltételeinek biztosítására, vagy más kiemelt szempontra, továbbá a vizsgált területet érintő esetleges hiányosságokra.

Az Igazgatási Szabályzat alapján a vizsgálatoknak két fő típusa van, a vezetői és az igazgatási vizsgálat.

A vezetői vizsgálat célja a vezetői tevékenység eredményeinek áttekintése, melynek révén lehetőség nyílik a vezetői készségek fejlesztésére, a fejlesztendő területek meghatározására.

Az igazgatási vizsgálat az adott szervezeti egység törvényes és szabályszerű működésének ellenőrzésére, az egyes feladatkörök ellátásával kapcsolatos gyakorlat átvilágítására, a fejlesztendő területek meghatározására, az esetleges hibák, hiányosságok feltárására irányul. Az OBH igazgatási gyakorlatában tipikusak a rendszeresen lefolytatott általános vizsgálatok, továbbá az országos, illetve az egyedi célvizsgálatok.

3.2.1. Általános vizsgálatok

Az általános vizsgálatokat rendszeresen, általában évente, félévente visszatérően kell lefolytatni.

A korábbi évekhez hasonlóan 2020. I. félévében ismét vizsgálat tárgyát képezték:

- a bíróságokon elévült büntetőügyek,
- a két éven túl folyamatban lévő ügyek, valamint
- a készenlélet és ügyeletet ellátók tevékenységének és költségeinek jelentései.

Mindezekon túlmenően az OBH évente nyomon követi büntető ügyszakban a külföldi ítélet érvényének elismerésével és általában a külföldre irányuló jogsegélyforgalommal kapcsolatos tapasztalatokat is.

3.2.2. Célvizsgálatok

A célvizsgálat valamely konkrét tevékenység, témakör részletes áttekintésére irányul. Ennek célja, hogy a vizsgált részterületen megfelelő helyzetelemzésre és feladatmeghatározásra kerüljön sor. A központi igazgatás által elrendelt

célvizsgálat annak oka alapján lefolytatható egyidejűleg több bíróságon vagy akár valamennyi bíróságon is.

2020. I. félévében az OBH elnöke négy célvizsgálatot rendelt el a kinevezési jogkörébe tartozó bírósági elnökök igazgatási tevékenységét érintően:

- 9.E/2020. (I. 13.) OBHE határozat a Szegedi Törvényszék elnökének a büntető ügyszakot irányító és felügyelő igazgatási tevékenysége vizsgálatáról,
- 104.E/2020. (III.2.) OBHE határozat a Szombathelyi Törvényszék elnökének igazgatási tevékenysége vizsgálatáról,
- 106.E/2020. (III. 4.) OBHE határozat a Szolnoki Törvényszék elnökének igazgatási tevékenysége vizsgálatáról,
- 127.E/2020. (III. 11.) OBHE határozat az Egri Törvényszék elnökének igazgatási tevékenysége vizsgálatáról.

Országos vizsgálat elrendelésére a 25.SZ/2020. (II. 19.) OBHE határozattal került sor, mely az öt éven túli ügyek igazgatási vizsgálatáról rendelkezett. A vizsgálat célja, hogy az adott törvényszékeken az egyes feladatkörök ellátásával kapcsolatos gyakorlat átvilágítása és fejlesztése révén lehetővé váljon a szükséges és indokolt igazgatási intézkedések megtétele, ezáltal pedig javuljon a működés hatékonysága, az ítélkezés szakmai színvonala, a vezetői tevékenység és a feladatellátás minősége. A vizsgálat belső célvizsgálat volt, melyet a törvényszékek elnökeinek kellett lefolytatnia.

4. A bírósági szervezet működésének jogszabályi környezete

4.1. A bírósági szervezetet érintő jogszabály-módosítások

4.1.1. Jogállási tárgyú főbb jogszabályváltozások

- **Az egyes törvényeknek az egyfokú járási hivatali eljárások megteremtésével összefüggő módosításáról szóló 2019. évi CXXVII. törvény 2020. január 1. napjától módosította – többek között – az igazságügyi alkalmazottak szolgálati jogviszonyáról szóló 1997. évi LXVIII. törvény (lasz.) rendelkezéseit, megváltoztatva a fogalmazói állaspályázatok szabályait és a közigazgatási és munkaügyi bíróságok megszűnésére tekintettel módosítva egyes jogállási jellegű szabályokat. **A bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvénybe (Bszi.) átmeneti ren-****

delkezések kerültek bevezetésre a közigazgatási és munkaügyi bíróságok megszűnésére és a közigazgatási perek fórumrendszerének átalakítására tekintettel. **A bírák jogállásáról és javadalmazásáról szóló 2011. évi CLXII. törvénybe (Bjt.)** kerültek a bírák nemzetbiztonsági ellenőrzésére vonatkozó szabályok, megváltozott a bírák szolgálati idejének számítása, valamint a bírói illetményreform keretében módosultak a bírák fizetési fokozatai és az alapilletmény megállapításához szükséges szorzószámok, valamint a vezetői pótlékok mértéke is.

- **2020. április 1. napjától módosult a bíróságok elnevezéséről, székhelyéről és illetékességi területének meghatározásáról szóló 2010. évi CLXXXIV. törvény** a közigazgatási perek fórumrendszerének átalakításával összefüggésben. A **Bszi**-ben változtak az ügyelosztási rendre, az igazságszolgáltatás fórumrendszerére és a joggyakorlat egységességre vonatkozó szabályok. A **Bjt**-ben módosultak a bírói pályázatokra, a közigazgatási ügyekben eljáró bírósági beosztására és a bírói értékelésre vonatkozó egyes rendelkezések.
- **A családvédelmi akciótervvel összefüggő egyes törvények módosításáról szóló 2019. évi CXXVI. törvény 2020. január 1. napján lépett hatályba.** A törvény módosította a **Bjt**-t, és a kötelező részmunkaidő biztosításának életkori határát felemelte. A törvény által bevezetett **lasz.** módosítás a teljes munkaidőben foglalkoztatott igazságügyi alkalmazottak számára bizonyos esetekben megteremti a részmunkaidő lehetőségét.
- **A törvényszéki végrehajtással összefüggő egyes törvények módosításáról szóló 2019. évi LXXXI. törvény** módosította az **lasz**-t **2020. január 31-től:** az igazságügyi alkalmazottak munkakörei közül megszűnt – a törvényszéki végrehajtás NAV-hoz kerülésére tekintettel – a törvényszéki végrehajtó, végrehajtó-helyettes és végrehajtójelölt munkakör.
- **Az egyes törvényeknek a különleges jogállású szervekről és az általuk foglalkoztatottak jogállásáról szóló 2019. évi CVII. törvény hatálybalépésével összefüggő, valamint jogharmonizációs célú módosításáról szóló 2020. évi XIX. törvény 2020. április 11-én lépett hatályba,** mely révén egyértelműsítésre került, hogy az alapilletmény megállapításának alapjául a bírói illetményalap szolgál.
- **A veszélyhelyzet ideje alatt érvényesülő egyes eljárásjogi intézkedésekről szóló 74/2020. (III.31.) Korm.rendelet (Veir.) 2020. március**

31. napján lépett hatályba. Az **lasz.** és a **Bjt.** tekintetében az állás-pályázatok kiírásához kapcsolódó eljárási cselekményekre, a fegyelmi eljárás elrendelésére speciális határidő számítások vonatkoztak, továbbá bővítésre kerültek a bíróságon kívüli munkavégzés esetkörei. A Bszi. általános szabályaihoz képest speciális szabályok vonatkoztak a határozott idejű bírósági vezetői kinevezésekre, a bírói testület határozott időre megválasztott tagja megbízatásának időtartamára és a vezetői vizsgálatokra, valamint kimondásra került, hogy a bírósági kezelőirodákon a személyes ügyfélfogadás szünetel.

- **A veszélyhelyzet megszűnésével összefüggő átmeneti szabályokról és a járványügyi készületségről szóló 2020. évi LVIII. törvény** bíróságokat érintő főbb rendelkezései **2020. június 18. napján**, a veszélyhelyzet megszűnésekor és a járványügyi készütség bevezetésekor léptek hatályba. A törvény a jogállási kérdéseket érintően a Veir. legtöbb rendelkezését változatlanul vagy módosított tartalommal átvette.

4.1.2. A bíróságokat jelentősen érintő eljárási szabályok változása

- **A bírósági polgári nemperes eljárásokban alkalmazandó szabályokról, valamint egyes bírósági nemperes eljárásokról szóló 2017. évi CXVIII. törvény 2020. március 1. napjától módosult** a kapcsolattartásra vonatkozó határozat végrehajtása iránti eljárás bevezetésével. A gyámhatóságtól bírósági hatáskörbe került a gyermekkel való kapcsolattartásra vonatkozó bírósági vagy gyámhatósági határozat végrehajtása, mint új polgári nemperes eljárás. **A bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény (Vht.) 2020. március 1. napjától** egy új alcímmel egészült ki, amelynek elnevezése: a gyermek átadása kapcsolattartásra vonatkozó határozat végrehajtás esetén.
- **2020. április 1-től** a közigazgatási és munkaügyi bíróságok megszűntek, erre tekintettel módosításra kerültek a **Kp.** közigazgatási ügyben eljáró bíróságokat nevesítő rendelkezései. Módosultak az egyesbírói eljárás esetkörei, a hatásköri és illetékességi szabályok, a kijelölés szabályozása, a kötelező jogi képviselő szabályai, a fellebbezhető határozatok köre, a Kúria hatáskörébe tartozó felülvizsgálati eljárás szabályai és kiegészült az egyszerűsített perben elbírálható eljárások köre.
- **2020. április 1-től** beépítésre került a büntetőeljárásról szóló **2017. évi XC. törvénybe (Be.)** az ügydöntő határozatot hozó bíróság számára azon kötelezettség, hogy amennyiben egy korábban közzétett Kúriai ha-

tározattól el kíván térni, úgy ennek indokait a határozat indokolásában ki kell fejtenie. Új felülvizsgálati okként jelent meg, ha az indokolás nélküli eltérés felülvizsgálatra alapot adó eljárásjogi vagy anyagi jogi szabálysértést eredményez. **A polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (Pp.)** is módosult **2020. április 1. napjától**. A közigazgatási és munkaügyi bíróságok 2020. március 31. napi megszűnése miatt újra meghatározásra kerültek a Pp. hatálya alá tartozó ügyekben elsőfokon eljáró bíróságok. 2020. április 1. napjától a törvényszék, mint munkaügyi bíróság jár el a munkaügyi perekben. Az ítélet jogi indokolásának tartalmi szabályai is módosultak: a jogi indokolásnak tartalmaznia kell azokat az okokat is, amelyek miatt a bíróság jogkérdésben eltért a Kúriának a Bírósági Határozatok Gyűjteményében közzétett határozatától vagy az arra irányuló indítványt elutasította. A felülvizsgálati eljárás kezdeményezése új indokkal bővült: a Kúria közzétett határozatától jogkérdésben való eltérésre hivatkozással is kérhető felülvizsgálat.

- **A törvényszéki végrehajtással összefüggő egyes törvények módosításáról szóló 2019. évi LXXXI. törvény 2020. január 1. napján lépett hatályba.** A törvény többek között módosította a **Vht-t**, miszerint ha a bírósági és közigazgatási végrehajtás találkozik, és a közigazgatási végrehajtás bünyői követelés behajtására irányul, akkor a végrehajtás során az Avt. rendelkezéseit is alkalmazni kell. Megtörtént a törvényszékek által a NAV-nak átadandó ügymennyiség optimalizálása, a módosítás ennek figyelembevételével mondta ki, hogy az állam mely követelésekről mond le. A Vht. szabályozási köréből kikerültek azon végrehajtási cselekmények, amelyek a törvényszéki végrehajtók hatáskörébe tartoztak. **A büntetések, az intézkedések, egyes kényszerintézkedések és a szabálysértési elzárás végrehajtásáról szóló 2013. évi CCXL. törvény (Bv.tv.)** is módosult: a bírósági végrehajtói szervezet helyett a büntetések, intézkedések végrehajtásában – a törvényszéki végrehajtás NAV-hoz kerülésére tekintettel – a NAV vesz részt. **Az adóhatóság által foganatosítandó végrehajtási eljárásokról szóló 2017. évi CLIII. törvény (Avt.)** módosításával e törvénybe kerültek a korábban törvényszéki végrehajtói hatáskörbe tartozó végrehajtói intézkedések szabályai.
- **Az élet- és vagyonbiztonságot veszélyeztető tömeges megbetegedést okozó humánjárvány megelőzése, illetve következményeinek elhárítása, a magyar állampolgárok egészségének és életének megóvása érdekében elrendelt veszélyhelyzet során a végrehajtással kapcsolatban teen-**

dő intézkedésekről szóló 57/2020. (III. 23.) Korm. rendelet 2020. március 24. napján lépett hatályba, melynek értelmében a gyermek átadására és elhelyezésére vonatkozó bírósági határozat végrehajtása esetén eljárási cselekmény, intézkedés nem volt foganatosítható, ha azt olyan helyen kellene foganatosítani, amely járványügyi intézkedés hatálya alatt áll.

- **A Veir. 2020. március 31. napján lépett hatályba.** A Veir. rendelkezései értelmében a **Be.** szabályait a rendeletben meghatározott eltérésekkel kellett alkalmazni a veszélyhelyzet idején. Az eltérő szabályok többek között az eljárási cselekményen történő részvétel szabályait érintették. A személyes megjelenés kötelezettsége helyett előtérbe került az eljárási cselekményen való jelenlét telekommunikációs eszközzel történő biztosítása. Az új szabályok lehetővé tették továbbá, hogy papíralapú kapcsolattartás esetén az ügyirat elsősorban a címzett elektronikus levelezési címére vagy más elektronikus elérhetőségére kerüljön kézbesítésre. A Veir. továbbá a Be-ben írt egyes határidőket, így pl. a vádirat alapján történő intézkedési kötelezettség, a vádirat közlésének, az előkészítő ülés tartásának, a tárgyalás kitűzésének, a bíróság elé állításnak és a büntetővégzés meghozatalának a határidejét meghosszabbította. A Veir. rendelkezései értelmében a **Pp.** szabályait a rendeletben meghatározott eltérésekkel kellett alkalmazni a veszélyhelyzet idején. A polgári eljárásokban a személyes közreműködés, a szóbeliség főszabály szerint korlátozott volt, egyúttal a bíróság köteles volt a perben résztvevőket a legteljesebb körűen tájékoztatni, a perbeli nyilatkozattételre pedig kellő határidőt biztosítani. Az eljárási cselekményeket tárgyaláson kívül, írásbeliség alkalmazásával kellett intézni, a perfelvételt a perfelvételi tárgyalás mellőzésével kellett lefolytatni, a bíróság további nyilatkozatok írásban történő benyújtására is felhívhatta a feleket. Ha személyes közreműködést igénylő eljárási cselekményre nem volt szükség, tárgyaláson kívül kellett dönteni. A **Kp**-ra vonatkozóan a Veir. eltérő szabályt állapított meg az azonnali jogvédelem esetében, perindítást könnyítő szabályt vezetett be a jogi képviselő nélkül eljáró feleknek. Főszabály szerint az eljárási cselekményeket lehetőleg elektronikus hírközlő hálózat útján vagy más elektronikus kép- és hang továbbítására alkalmas eszköz útján kellett lefolytatni, kivéve, ha a feltételek nem biztosítottak. Emellett az ügy érdemi elbírálására is lehetőség volt tárgyaláson kívül.
- **A veszélyhelyzet megszűnésével összefüggő átmeneti szabályokról és a járványügyi készülségről szóló 2020. évi LVIII. törvény (Kive-**

zető törvény) bíróságokat érintő főbb rendelkezései **2020. június 18. napján**, a veszélyhelyzet megszűnésekor és a járványügyi készütségek bevezetésekor léptek hatályba. A törvény a büntetőeljárást érintően a Veir. legtöbb rendelkezését változatlanul, vagy módosított tartalommal átvette. A Kivezető törvény módosította továbbá a Be-t a kirendelt védőre, a helyettes védőre, az ügygondnokra, a törvényes képviselőre, valamint a tanú kihallgatására és a korábbi vallomásának ismertetésére vonatkozó rendelkezések kapcsán. A **polgári eljárásokban** a Kivezető törvény újra főszabályá tette a személyes jelenléttel történő tárgyalást és kivételessé tette az e-tárgyalást azzal, ha a járványügyi intézkedések indokolják, a tárgyalás elektronikus hírközlő hálózat vagy más elektronikus kép- és hang továbbítására alkalmas eszköz útján is megtartható. A személyes jelenléttel történő tárgyalások megtartása a Pp. általános szabályai szerint történik, az egészségügyi szabályok betartása mellett. A törvény a közigazgatási pereket érintően a Veir. és a Módr. legtöbb rendelkezését változatlanul vagy módosított tartalommal átvette.

4.1.3. Az elektronikus eljárásokhoz kapcsolódó főbb jogszabályváltozások

- **Az egyes eljárások egyszerűsítése és elektronizálása érdekében szükséges törvénymódosításokról szóló 2019. évi CXVI. törvény** a körözési nyilvántartási rendszerről és a személyek, dolgok felkutatásáról és azonosításáról szóló 2013. évi LXXXVIII. törvényt módosította **2020. május 1. napjától** oly módon, hogy a személyazonosság megállapítása céljából a járásbíróság az általa lefolytatott szabálysértési eljárás során közvetlen hozzáféréssel jogosult adatot átvenni a körözött személyek nyilvántartásából.

4.1.4. A bíróságok által alkalmazott anyagi jogi szabályok lényegi változásai

- **Az egyes adótörvények és más kapcsolódó törvények uniós jogharmonizációs kötelezettségek miatt szükséges módosításáról szóló 2019. évi LXXII. törvény 2020. január 1. napján** lépett hatályba. Módosult az **illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.)** szerinti alapítvány fogalma, mellyel összefüggésben leszűkült a teljes személyes illetékmentességben részesülő alapítványok köre.
- **Az egyes törvényeknek az egészségügyi szolgáltatások fejlesztésével, valamint a bizonytalan minőségű, tisztázatlan háttérű egészségügyi szolgáltatók tevékenységének visszaszorításával össze-**

függő módosításáról szóló 2019. évi CXI. törvény 2020. február 1-jei és február 15-i hatályba lépéssel a bíróságokat érintő jogszabályok közül a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvényt (Btk.) és a szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvényt (Szabstv.) módosította. A Btk. módosítás eredményeként 2020. február 15-től bővültek a kuruzslás alaptényállásába tartozó elkövetési magatartások. Új bűncselekményként került szabályozásra az oktatással összefüggő jogosulatlan tevékenység, amely a végzettséget igazoló okiratok, címek stb. kiállításával, adományozásával kapcsolatos visszaéléseket bünteti. A Btk. módosításával összhangban a Szabstv.-ben kibővült a jogosulatlan címhasználat szabálysértés elkövetési magatartásainak köre.

- **A 2020. március 31. napján hatályba lépett koronavírus elleni védekezésről szóló 2020. évi XII. törvény** módosította a **Btk.-t.** A módosítás eredményeként a járványügyi védekezés akadályozásának új tényállása büntetni rendeli a járvány jogilag és hatóságilag is kimondott veszélye esetén beinduló intézkedések végrehajtásának aktív akadályozását. A módosítás továbbá megalkotta a rémhírterjesztés új, különleges jogrend idején elkövethető alapesetét, amely a rémhírterjesztés elkövetési helyét kiterjeszti az egész országra.
- **A Kivezető törvény 2020. június 18. napjától** módosította a **csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló 1991. évi XLIX. törvényt (Cstv.)** és a 2020. december 31-ig benyújtandó felszámolási eljárás megindítására vonatkozó kérelmekre eltérő rendelkezéseket írt elő. **A cégnyilvánosságról, a bírósági cégeljárásról és a végelszámolásról szóló 2006. évi V. törvény (Ctv.)** rendelkezései is módosultak a veszélyhelyzet ideje alatt felfüggesztett eljárások, a cég megszűntnek nyilvánítására vonatkozó szabályok és a kényszertörlési eljárások megindítása tekintetében.

4.2. Az OBH jogszabály-véleményezéssel kapcsolatos tevékenysége

4.2.1. Véleményezett jogszabályok és eredmények

2020. I. félévében az OBH-ba 112 db jogszabály-véleményezési ügy érkezett, a véleményezett tervezetek és javaslatok – küldő szerinti – megoszlását a következő táblázat szemlélteti.

Küldő szerv	Érkezett ügyek száma	Ügyek jellege
Belügyminisztérium	2	jogszabály-tervezet
Emberi Erőforrások Minisztériuma	1	jogszabály-tervezet
Honvédelmi Minisztérium	1	jogszabály-tervezet
Igazságügyi Minisztérium	18	jogszabály-tervezet
Miniszterelnökség	6	jogszabály-tervezet
Pénzügyminisztérium	1	jogszabály-tervezet
Országgyűlés honlapjáról	14	törvényjavaslat
Bíróságok	15	jogalkotási javaslat, jogalkalmazói tapasztalatok
Kúria	12	jogalkotási javaslat, jogalkalmazói tapasztalatok
OBH szervezeti egységei	22	jogalkotási javaslat, észrevételek, javaslatok kérése
Bírósági szervezeten és minisztériumokon kívüli külső szervek	2	tájékoztatás kérése
Egyéb, nem kodifikációs ügyek	18	vegyes, más osztályok, főosztályok ügyeihez kapcsolódó teendők
ÖSSZESEN	112	

A 2019. I. félévi ügyérkezéshez képest (95 db) 2020. I. félévében közel 18 %-kal nőtt a jogszabály-veleményezési ügyek száma.

4.3. Kezdeményezések

4.3.1. 2020. I. félévében elfogadott, vagy hatályba lépett jogszabály-módosítási javaslatok

A civilizisztikai ügyszakot érintő főbb jogszabály-módosítási javaslatok

- Az OBH elnökének javaslatára az Itv. 39. § (3) bekezdésében, a 40. § (1) bekezdésében és a 41. §-ban említett „eljárás tárgya” fogalom a polgári peres eljárásban is egyértelmű tartalommal alkalmazhatóvá vált. A módosítással egyértelműsítésre került, hogy a polgári nemperes eljárásokban használatos „eljárás tárgyanak értéke” fogalom a polgári peres eljárásban a „per tárgyanak értéke” fogalomnak feleltethető meg. Továbbá illetékmentessé vált az eljárás, ha a bíróság a Cstv. 29. § (3) bekezdése alapján hivatalból megszünteti az eljárást.
- Az OBH elnökének javaslatait a jogalkotó beépítette a Vht-ba – a törvényszéki végrehajtás megszűnésével összefüggésben – amelyek az átadandó ügymennyiség optimalizására és a törvényszékek digitalizációs munkaterhének csökkentésére irányultak.

A büntető ügyszakot érintő főbb jogszabály-módosítási javaslatok

- Az OBH elnökének javaslatára a Be. módosításának hatályba lépését követően a bíróságnak az 50.000 forintot meghaladó bűnügyi költség vagy rendbíróság esetén sem kell a halasztás iránti, illetve részletfizetési kérelmek elbírálásához foglalási jegyzőkönyvet kérni az adóhatóságtól.
- Az OBH elnökének javaslatára sor került a Szabs.tv. 153. § (2) bekezdés k) pontjának módosítására a szabálysértést elkövetettek és a helyszíni bírságotak nyilvántartása, valamint a Szabs.tv. közötti összhang megteremtése érdekében.
- Az OBH elnökének javaslatára a Veir. Be-t érintő rendelkezései módosításra kerültek. A módosító javaslatok tárgya elsősorban a jogértelmezési és jogalkalmazási problémákat felvető Veir. rendelkezések pontosítása, a másodfokú eljárásra vonatkozó szabályok módosítása, valamint a harmadfokú eljárásra és a hirdetményi kézbesítésre vonatkozó szabályok beiktatása volt.

A bíróságok szervezetét, valamint a bírák jogállását érintő főbb jogszabály-módosítási javaslatok

- Az OBH elnökének kezdeményezésére módosult a Bjt. az alábbi körben: változott a bírák szolgálati idejének számítása, valamint a bírói illetményreform keretében az illetmény számítására vonatkozó szabályok módosultak.
- Az OBH elnökének javaslatára az lasz-ba beépítésre került, hogy a tisztviselő és az írnok részére is engedélyezhető a bíróságon kívüli munkavégzés.

4.3.2. 2020. I. félévében kezdeményezett – de még el nem fogadott – jogszabály-módosítási javaslatok

A civilizisztikai ügyszakot érintő főbb jogszabály-módosítási javaslatok

- Az OBH elnöke kezdeményezte a Pp. átfogó módosítását. A javaslatok a gyorsabb, átláthatóbb és az ügyfelek bírósághoz fordulásának jogát szélesítő kezdeményezéseket tartalmaztak, továbbá figyelembe vette a Kúrián létrehozott – a keresetlevél visszautasításának vizsgálata tárgykerében felállított – joggyakorlat-elemző csoport által megfogalmazott megállapításokat. A javaslat főbb elemei a keresetváltoztatás és ellenkérelem-változtatás szabályainak átalakítására, a keresetlevél tartalmi elemeinek reformjára, valamint a családjogi perek eljárási szabályainak egyértelműsítésére irányultak.
- Az OBH elnöke kezdeményezte a hozzátartozók közötti erőszak miatt alkalmazható távoltartásról szóló 2009. évi LXXII. törvény (Hketv.) módosítását. A javaslat értelmében az „életvitelszerű” szó mellőzésével lehetővé válna, hogy a távoltartás hatálya alatt a bántalmazó – bárhol is tartózkodik a bántalmazott – köteles legyen magát az érintett ingatlantól távoltartani, továbbá megszűnne az az indokolatlan megkülönböztetés, ami a bántalmazotti lakáshasználati jogcím meglététől vagy annak hiányától teszi függővé a jogintézmény által nyújtott védelmet.
- Az OBH elnöke kezdeményezte az ingatlan-nyilvántartásról szóló 1997. évi CXLI. törvény (Inyvtv.) 64. § (4) bekezdésének visszaállítását. A javaslat ismételten jogorvoslati lehetőséget biztosítana a perfeljegyzés bírósági elrendelésével szemben.
- Az OBH elnöke a Veir. rendelkezései folytán kezdeményezte a Cstv. módosítását. A módosító javaslat egyrészt a fizetési haladéokra vonatkozó speci-

ális szabályozást, másrészt az egyezségi tárgyalásra vonatkozó alternatív megoldást tartalmazott.

- Az OBH elnöke kezdeményezte az igazságügyi szakértők díjazásáról szóló 3/1986. (II. 21.) IM rendelet módosítását. A javaslat az egységes bírói gyakorlat kialakítását segíti abban a tekintetben, hogy érinti a szakértői költségátalány összegét a szakértői munkadíj Pp. 319. §-a alapján történő csökkentése.
- Az OBH elnöke kezdeményezte a gondnokoltak és az előzetes jognyilatkozatok nyilvántartása részletes szabályainak megállapításáról szóló 16/2014. (III. 13.) KIM rendelet módosítását. A módosítás jogszabályi háttérrel biztosít a Gondnokoltak Nyilvántartásából és az Előzetes Jognyilatkozatok Nyilvántartásából történő adatszolgáltatás díjának Elektronikus Fizetési és Elszámolási Rendszer (EFER) útján történő megfizetéséhez. Az adatszolgáltatási díj megfizetése lehetőségeinek bővítése az EFER-en keresztül az ügyfelek igényeihez igazodik.
- Az OBH elnöke kezdeményezte az eljárási illetékek megfizetésének és a megfizetés ellenőrzésének részletes szabályairól szóló 44/2004. (XII. 20.) PM rendelet módosítását. A módosítási javaslat alapján a kincstártól kapott illetékbevételei számlakivonat feldolgozása a bíróságoknál nem manuálisan, hanem a Bírósági Fizetési Portál (BFP) támogatásával gépi úton történne, mely jelentős adminisztratív teherrel mentesítené a bírósági alkalmazottakat.

A büntető ügyszakot érintő főbb jogszabály-módosítási javaslatok

- Az OBH elnöke kezdeményezte a Btk.-ban szabályozott összbüntetés jogintézményének újragondolását arra figyelemmel, hogy az összbüntetésbe foglalás esetén irányadó anyagi jogszabályok alkalmazása tárgyában a Kúria és az Alkotmánybíróság álláspontja közötti ellentmondás nem volt feloldható.

A bíróságok szervezetét, valamint a bírák jogállását érintő főbb jogszabály-módosítási javaslatok

- Az OBH elnöke kezdeményezte a Bszi. módosítását. A javaslat célja az volt, hogy a Kúria jogegységi panasz eljárásban hozott és a Magyar Közlönyben megjelenő határozatait a Bírósági Határozatok Gyűjteményében is kötelezően közzétenni.

- Az OBH elnöke kezdeményezte a bírósági ügyvitel szabályairól szóló 14/2002 (VIII.1.) IM rendelet új fejezettel történő kiegészítését. A módosítás célja az volt, hogy szabályozásra kerüljenek a kapcsolattartásra vonatkozó határozat végrehajtása iránti új nemperes eljárás ügycsoportjaira vonatkozó, a polgári ügyek iratainak kezelésére vonatkozó általános rendelkezésektől eltérő ügyviteli szabályok, valamint a nemperes eljárás két szakaszához igazodó ügycsoportok.

II. rész – A bírósági szervezet emberi erőforrásai

1. A bírósági szervezet vezetői

1.1. A bírósági vezetők száma

A bírósági szervezetben dolgozó közel 3.000 bíró és több, mint 8.000 igazságügyi alkalmazott munkáját – a 2020. június 30-án engedélyezett létszámot alapul véve – összesen 779 vezető irányítja. Közülük 121 fő tartozik az OBH elnöke kinevezési jogkörébe. A legtöbb vezetőt (557 fő) a törvényszéki elnökök nevezhetik ki. A Kúria elnökének kinevezési jogkörébe 43 vezető tartozik, az ítélőtáblai elnökök 54 vezetőt neveznek ki.

1.2. Vezetői változások

Az OBH elnökének kinevezési jogkörébe tartozó vezetői státuszok betöltése érdekében a pályázatok kiírása és elbírálása folyamatosan zajlott 2020. I. félévében is. Ebben az időszakban 38 vezetői pályázat kiírására került sor, melyek között 2 vezetői álláshely – a korábbi pályázat eredménytelenné nyilvánítása miatt – ismételt kiírására is sor került. 2019. évről 9 pályázat elbírálása húzódott át, így 2020. I. félévében összesen 45 vezetői pályázati eljárás volt folyamatban.

6 pályázat eredményeként kinevezést nyert 2 törvényszéki elnök, 2 törvényszéki elnökhelyettes és 2 törvényszéki kollégiumvezető. Az OBH elnöke 4 pályázatot eredménytelenné nyilvánított, mert 2 esetben nem volt pályázó, illetve 2 esetben a pályázók nem nyerték el a véleményező testület többségi támogatását. A 4 eredménytelen pályázat ismételten kiírásra került.

1 betöltetlen vezetői tisztség hat hónapra, további 3 egy évre szóló vezetői megbízással került betöltésre ebben a félévben. Speciális körülményeket teremtett a járványügyi helyzet, melyre tekintettel a veszélyhelyzet ideje alatt érvényesülő egyes eljárásjogi intézkedésekről szóló 74/2020. (III. 31.) Korm. rendelet 11. § (1) bekezdése akként rendelkezett, hogy ha a határozott idejű bírósági vezetői kinevezés a veszélyhelyzet idején jár le, a határozott idő meghosszabbodik a veszélyhelyzet megszűnéséig.

A 2020. június 18. napján hatályba lépett, a veszélyhelyzet megszűnésével összefüggő átmeneti szabályokról és a járványügyi készülségről szóló 2020. évi LVII. törvény 100. § (1) bekezdése alapján a veszélyhelyzet megszűnését

követően a vezetői pályázatot haladéktalanul ki kell írni és a pályázat elbírálásáig a kinevezésre jogosult a bírósági vezetői állást megbízás útján töltheti be.

A beszámolási időszakban 6 vezető kinevezése a fentiekre tekintettel – a veszélyhelyzet megszűnéséig, majd azt követően a pályázat elbírálásáig – meghosszabbodott.

A pályázati eljárásokban ebben az időszakban is érvényesült a nyilvánosság és az átláthatóság követelménye. A pályázatokról hozott OBH elnöki döntések határozati formában közzétételre kerülnek, s e határozatokban a döntés jogi alapja nevesítésre kerül. A pályázati meghallgatási jegyzőkönyvek a törvénynek megfelelően közzétételre kerültek a bíróságok központi honlapján, az eredményes pályázatok esetén – a pályázók hozzájárulásával – ugyanitt a pályaművek is megismerhetők.

2020. június 30-án az OBH elnökének kinevezési jogkörébe tartozó 121 vezetői álláshelyből 93 álláshely – 89 kinevezéssel és 4 megbízással – volt betöltött. A beszámolási időszakban 28 vezetői tisztségre kiírt pályázat elbírálására a járványhelyzet miatt nem kerülhetett sor. Az ítélőtáblákon és törvényszékeken 2 elnöki, 8 elnökhelyettesi és 18 kollégiumvezetői tisztség volt ekkor betöltetlen, melyek vonatkozásában a pályázati eljárások az év második felében lezárásra kerültek.

2. A bírósági szervezetben foglalkoztatottak

A bírósági szervezetrendszerben jelenleg több mint 11.600 fő dolgozik, a létszám megoszlása 2020. június 30-án a következők szerint alakult:

Létszám adatok								
	Engedélyezett				Tényleges			
	Bíróságok	Kúria	OBH*	Össz.	Bíróságok	Kúria	OBH	Össz.
Bíró	2895	113	50	3058	2761	84	44	2889
Bírósági titkár	897	14	26	937	898	19	10	927
Bírósági fogalmazó	254	0	9	263	211	0	4	215
Igazságügyi alkalmazott**	7129	244	258	7631	7183	205	243	7631
Összesen	11 175	371	343	11 889	11 053	308	301	11 662

* Az OBH engedélyezett létszáma tartalmazza (18 bíró és 2 igazságügyi alkalmazott)
 • a megszüntetett és más bíróság részére nem kiosztott, valamint a
 • az OBH-ba határozott időre beosztott bírák központi kezelésbe vont álláshelyeinek számát is

** Bírósági titkár és fogalmazó nélkül

3. Változások a bírói karban

3.1. Létszámváltozások, létszámelvek

A kialakult gyakorlat szerint a bírói álláshelyek megszüntetésével és rendszeresítésével egyidejűleg – indokoltság esetén – igazságügyi alkalmazotti álláshelyek megszüntetésére és rendszeresítésére is sor kerül.

Intézmény	Álláshely típusa		Összesen
	bíró	igazságügyi alkalmazott	
RENDSZERESÍTÉS	43	81	124
Budapest Környéki Törvényszék	4	4	8
Debreceni Törvényszék	2	1	3
Fővárosi Törvényszék	4		4
Győri Törvényszék	1	7	8
Kaposvári Törvényszék		3	3
Pécsi Törvényszék		10	10
Szegedi Törvényszék	1		1
Tatabányai Törvényszék		13	13
Veszprémi Törvényszék	3	2	5
Zalaegerszegi Törvényszék		8	8
Debreceni Ítéltábla	1		1
Fővárosi Ítéltábla	5	10	15
Győri Ítéltábla	1		1
Szegedi Ítéltábla	1		1
Pécsi Ítéltábla	1		1
Kúria	19	23	42
MEGSZÜNTETÉS	11	4	15
Fővárosi Törvényszék	3		3
Kecskeméti Törvényszék	1	1	2
Nyíregyházi Törvényszék	2		2
Pécsi Törvényszék	1		1
Szekszárdi Törvényszék	1		1
Székesfehérvári Törvényszék	2	1	3
Tatabányai Törvényszék	1	2	3

A közigazgatási és munkaügyi bíróságok, továbbá a közigazgatási és munkaügyi regionális kollégiumok 2020. március 31. napjával történő megszüntetésével a megszűnő közigazgatási és munkaügyi bíróságokon rendszeresített bírói és igazságügyi alkalmazotti álláshelyek – a felálló új közigazgatási és munkaügyi ügyszakos tanácsokra és a bíróságok ezen ügyszakokat érintő várható ügyforgalmára figyelemmel – a Kúria, az ítélőtáblák és a törvényszékek között kerültek elosztásra. Bírói álláshelyek megszüntetésére és rendszeresítésére került sor a közigazgatási és munkaügyi bíróságok, valamint a közigazgatási és munkaügyi regionális kollégiumok 2020. március 31. napjával történő megszüntetésével összefüggésben az eredeti szolgálati helytől eltérő törvényszékre áthelyezésre kerülő bírák kérelmeire figyelemmel. Bírói álláshelyek megszüntetésére került sor bírák OBH-ba történő beosztása miatt, álláshelyeik központi kezelésbe vonásával.

A nagyszámú igazságügyi alkalmazotti álláshely rendszeresítésére a szerződéses megbízási jogviszonyok kiváltása, az őrzés-védelem és a takarítás saját munkaerővel történő ellátásának biztosítása érdekében került sor.

3.2. Pályázatok, kinevezések

2020. I. félévében az OBH elnöke 29 bírói álláspályázatot bírált el, melyekre összesen 141 pályázat érkezett. Az elbírált pályázatok eredményeként az OBH elnöke 15 bíró kinevezésére tett javaslatot a köztársasági elnök felé, 12 esetben a már bírói kinevezéssel rendelkező pályázó áthelyezéséről döntött. A pályázatok közül 2 esetben került sor eredménytelenül nyilvánításra: egy esetben a pályázat kiírását követően felmerült olyan körülmény miatt, amelynek eredményeként az álláshelyet a törvény alapján pályázat kiírása nélkül szükséges betölteni, a másik esetben pedig a pályázat kiírását követően bekövetkezett munkaszervezést, munkaterhelést vagy költségvetést érintő változások tették igazgatási szempontból indokolatlanná az álláshely betöltését.

A 15 újonnan kinevezett bíró közül a pályázat benyújtását megelőzően 14 pályázó bírósági titkárként, 1 pályázó jogi referensként dolgozott. A 12 áthelyezésre kerülő bíró közül 9 bíró magasabb bírósági szinten folytatja az ítélező tevékenységét.

Az OBH elnöke az általa elbírált 27 eredményes álláspályázat mindegyikében a bírói tanácsok rangsorának megfelelően hozta meg döntését.

3.3. Szolgálati viszony megszűnések

2020. I. félévében összesen 54 bíró szolgálati viszonya szűnt meg.

Ezen belül

- a felső korhatárt elérte: 17 fő
- 40 év szolgálati idő elérésére és az általános öregségi nyugdíjkorhatár betöltésére tekintettel nyugállományba helyezését kérte: 19 fő
- lemondott: 13 fő
- elhunyt: 4 fő
- nem kérte a határozatlan idejű kinevezését: 1 fő

3.4. Kijelölések

A bírák kijelölésére egy adott ügyszak speciális jellegére figyelemmel vagy törvény rendelkezése értelmében kerül sor.

A Bjt. 30. §-a rendelkezik az OBH elnöke általi kijelölésekről, míg a Be. 207. § (1) bekezdése alapján a nyomozási bírót és a Bvtv. 47. §-a alapján a büntetés-végrehajtási ügyekben eljáró bírót a törvényszék elnöke jelöli ki.

Az Alaptörvény 27. cikk (3) bekezdése szerint törvény által meghatározott ügyekben, egyesbíró hatáskörében bírósági titkár is eljárhat. Az lasz. 41/A. § (1) bekezdése értelmében a törvényszék elnöke jelöli ki a törvény által meghatározott ügyben egyesbíró hatáskörében eljárásra jogosult bírósági titkárokat.

2020. I. félévében a közigazgatási, valamint a munkaügyi ügyek intézéséhez szükséges bírói kijelölések nagy számát a közigazgatási és munkaügyi bíróságok, továbbá a közigazgatási és munkaügyi regionális kollégiumok 2020. március 31. napjával történő megszűnése eredményezi.

Az ítélőtáblai és a törvényszéki elnökök javaslatára 2020. I. félévében az OBH elnöke

- 7 bírót jelölt ki fiatalkorúak büntető ügyében ítélező bírónak,
- 3 bírót jelölt ki közigazgatási és munkaügyi ügyekben eljáró bírónak,
- 18 bíró közigazgatási és munkaügyi ügyekben eljáró bírói kijelölését megszüntette,
- 151 bírót jelölt ki közigazgatási ügyekben eljáró bírónak,
- 148 bírót jelölt ki munkaügyi ügyekben eljáró bírónak,
- 2 bíró munkaügyi ügyekben eljáró bírói kijelölését megszüntette,
- 3 bírót és 2 bírósági titkárt jelölt ki bírósági közvetítővé, továbbá
- 4 bíró bírósági közvetítői kijelölését szüntette meg.

3.5. Kirendelések

2020. I. félévében a törvényszéki elnökök 186 bíró kirendeléséről határoztak. A kirendelés lehetőségével leginkább az ügyforgalmi szempontból kedvezőtlenebb helyzetben lévő törvényszékek elnökei élnek.

2020. I. félévében az OBH elnöke – a bírósági elnökök kezdeményezésére és a bírók hozzájárulásával – 132 bíró kirendeléséről határozott, közülük:

- 11 bírót ítélőtábláról Kúriára,
- 31 bírót törvényszékről Kúriára,
- 1 bírót Kúriáról törvényszékre,
- 7 bírót ítélőtábláról ítélőtáblára,
- 31 bírót törvényszékről ítélőtáblára,
- 2 bírót ítélőtábláról törvényszékre,
- 49 bírót egyik törvényszék illetékességi területéről egy másik törvényszékre rendelt ki.

4. A bírói kar összetétele

4.1. Nemek szerinti megoszlás

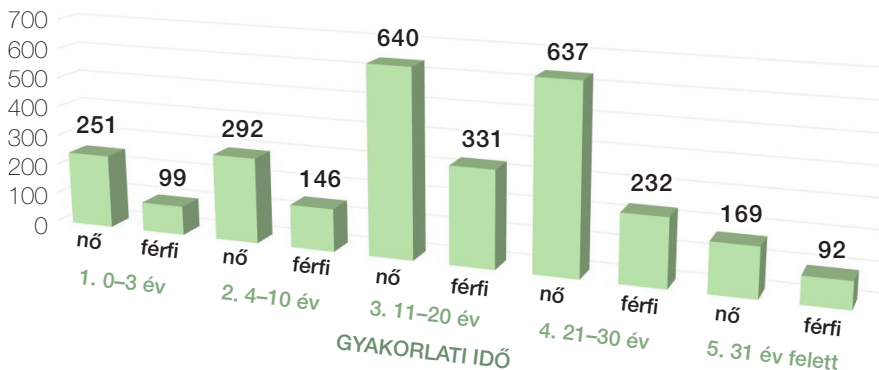
Össz-szervezeti szinten nem változott az előző évekhez képest a női és férfi bírák aránya. A női bírák száma 1.989 fő (69%), a férfi bírák száma pedig 900 fő (31%) volt.

4.2. Szakmai gyakorlat szerinti megoszlás

2020. június 30-án a bírói gyakorlati idő az alábbiak szerint alakult:

- 0-3 év gyakorlattal rendelkező bírák száma 350 fő,
- 4-10 év gyakorlattal rendelkező bírák száma 438 fő,
- 11-20 év gyakorlattal rendelkező bírák száma 971 fő,
- 21-30 év gyakorlattal rendelkező bírák száma 869 fő,
- 31 év feletti gyakorlattal rendelkező bírák száma 261 fő volt.

Gyakorlati idő/női-férfi létszamarány

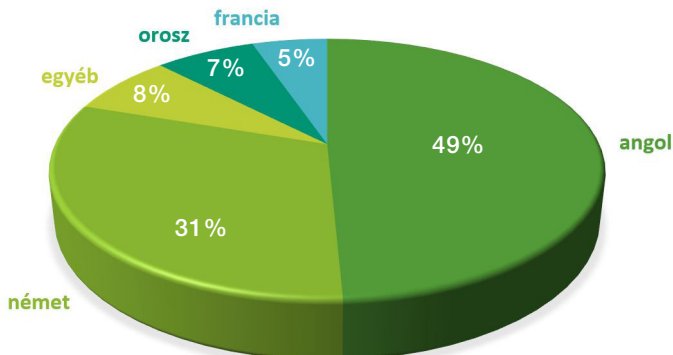
4.3. Többletképzettség

2020. június 30. napján összesen 170 bíró rendelkezett másoddiplomával, 31 bíró PhD fokozattal, 1.101 bíró pedig szakjogász végzettséggel – utóbbiak közül 195-en két vagy annál több szakjogász végzettséggel is rendelkeztek. A leggyakoribb végzettség a fiataloké a szakjogász, valamint az európai jogi szakjogász. Előbbi végzettséggel 196 fő, míg utóbbival 205 fő rendelkezett.

4.4. Nyelvvizsga

2020. június 30-án 1.750 fő rendelkezett nyelvvizsgával, közülük 723 bírónak van 2 vagy több nyelvből nyelvvizsgája.

Nyelvvizsgák egyes nyelvek közötti megoszlási aránya

5. Bírósági életpálya

A bírósági szervezetben dolgozók megtartása és megbecsülése, a bírói és igazságügyi alkalmazotti hivatás vonzóvá tétele részeként kiemelten fontos a bírósági szervezetben dolgozók bérének rendezése.

Az illetményreform első lépcsője 2020. január 1. napjával megvalósult: a bírói illetményrendszer átalakításával a bírák átlagosan 32%-os béremelésben részesültek. A második lépcső megvalósítása érdekében Magyarország 2021. évi költségvetési tervezése során a bírói illetményalap 12%-os emelésére tett előterjesztést az OBH, amelyet az Országgyűlés 2020. július 3-ai ülésnapján elfogadott.

Az egyéb juttatások vonatkozásában 2020. I. félévében tovább folytatódott a korábbi években már bevezetett óvodai, bölcsődei támogatás, az arra leginkább érdemes bírák soron kívüli előresorolásban részesülhettek, valamint lehetőség volt – a teljesítményértékelés eredményére figyelemmel – az igazságügyi alkalmazottak illetményének emelésére is.

III. rész – Tárgyi feltételek

1. A bírósági szervezet működését biztosító épületek

1.1. Bírósági ingatlanok

Épületállomány

A bírósági szervezet kezelésében 2020. I. félévében 113 városban 185 db, összesen 462.220 m² nettó alapterületű ingatlan volt.

Az ingatlanok műszaki állapotának figyelemmel kísérése, fenntartása, fejlesztése az OBH kiemelt feladata. A rendelkezésre álló forrásokat az OBH a rövid és középtávú tervekkel összhangban a Wagner Gyula Terv és a Jablonszky Ferenc Pályázat keretében használja fel.

Az előzetesen jóváhagyott beruházási terv szerint a Wagner Gyula Tervben – az igényfelmérések alapján tervezett fejlesztések közül – az egyszerűbb munkákat a bíróságok, az összetett, több évre áthúzódó fejlesztéseket pedig az OBH saját beruházásként valósítja meg.

A Jablonszky Ferenc pályázati rendszerben központilag meghatározott célok szerinti épületfejlesztések megvalósításához biztosít forrást az OBH.

A bírósági ingatlanok használat szerinti megoszlása

A bíróságok vagyonkezelésébe – ideértve a bérelt ingatlanokat is – 2020. I. félévében országosan 185 ingatlan tartozott az alábbi megoszlásban:

- 154 ítélkezési célt szolgáló épület,
- irattárak összesen 3.112 m² alapterületen,
- egyéb épületek (üdülő, garázs, irattár) összesen 4.658 m² alapterületen.

1.2. Kiemelt projektek, fejlesztések

1.2.1. Kúria projekt – Kossuth téri Igazságügyi Palota

A 2016-ban indult Steindl Imre Program eredményeként teljeskörűen megvalósulhat a Budapest, V. kerület, Kossuth Lajos tér és környezete történetileg hiteles helyreállítása és a teret övező valamennyi épület és közterület felújítása.

A projekt célja, hogy – együttműködve a Steindl Imre Program Nonprofit Zrt.-vel – megtörténjen a Kúria átköltözésének előkészítése a Kossuth téri Igazságügyi Palotába.

Az Igazságügyi Palota épületének tervezési feladatai összevonásra kerültek az Agrárminisztérium épületének átalakításához kapcsolódó tervezési feladatokkal. A tervezési program véglegesítését követően a tervezési szerződés megkötésére 2019. októberében került sor. 2020. januárjában Projekt Irányító Bizottsági ülés került megtartásra a tervezésre vonatkozó döntéselőkészítő tanulmányterv véleményezése érdekében. Az építési engedélyezési tervdokumentációk várhatóan 2020. év végére készülnek el.

1.2.2. A Budapest Környéki Törvényszék (BKT) székháza

A 1541/2019. (IX. 25.) Korm. határozat értelmében a Kormány biztosította a korábbi „M3 Business Center” irodaház bírósági épületté való átalakításához szükséges 10,3 milliárd forintos összeget.

Az „A” és „B” épületrészek megújulásával rendeződik a BKT több, mint 500 munkatársának elhelyezése, biztosíthatóvá válik a nyugodt, színvonalas ítélkezési munkához szükséges tárgyi környezet. A tisztes „A” épületben összesen 54, akár kép- és hangrögzítésre, valamint távmeghallgatásra is alkalmas eszközökkel felszerelhető tárgyalótermet, valamint céginformációs irodát alakítanak ki.

Az állami magasépítési beruházások megvalósításáról szóló 2018. évi CXXXVIII. törvény értelmében a beruházással összefüggő tervezési, közbeszerzési, kivitelezési feladatok ellátására – beruházási ügynökségként – a BMSK Zrt. került kijelölésre. A kivitelezési feladatok koordinálása érdekében együttműködési megállapodás kerül megkötésre az OBH – BKT – BMSK Zrt. között. A „B” épületszárny kivitelezési munkálatai 2019. októberében kezdődtek meg.

	Tervezés	Kivitelezés	Átadás
Ütemezés	2017. október – 2018. június	„B” épületszárny 2019. október – 2020. vége	„B” épületszárny 2021. március
		„A” épületszárny 2021. március – 2022. év közepe	„A” épületszárny 2022. szeptember
Beruházás teljes költsége		11,3 milliárd forint (épület átalakítása és bútorozása)	

1.2.3. „KEHOP-5.2.2. – Középületek kiemelt épületenergetikai fejlesztései és megújuló energiaforrás hasznosítása” Európai Unió pályázat

Az Európai Unió által finanszírozott Környezeti és Energiahatékonysági Operatív Program (KEHOP) keretében több bírósági épület korszerűsítésére kerül sor összesen 1,7 milliárd forint értékben. A megvalósításra az OBH Konzorciumi Együtműködési Megállapodást írt alá a konzorciumvezetőként kijelölt Nemzeti Fejlesztési és Stratégiai Intézet Nonprofit Kft-vel.

A Pécsi Törvényszék és a Pécsi Ítéltábla közös épületének energetikai fejlesztési költsége 300 millió forint, a további 1,4 milliárd forintból elsőként a Komlói Járásbíróság és a Bajai Járásbíróság épületeinek teljes körű energetikai fejlesztése történik meg.

A bajai és komlói épületek kiviteli tervei 2018. augusztusában, valamint 2018. novemberében készültek el. A tervek alapján 2019. évben kezdődtek meg a kivitelezők kiválasztására irányuló közbeszerzési eljárások, melyek beérkező ajánlat hiánya miatt eredménytelenül zárultak le. A megismételt közbeszerzési eljárások 2020. januárjában kerültek megindításra, melyek eredményeként a kivitelezői szerződéskötésre 2020. év III. negyedévében kerülhet sor.

1.3. Felújítások, építkezések, beruházások

1.3.1. Kivitelezés alatt álló beruházások

Balatonszemesi Képzési Központ

A fejlesztés célja egy olyan épületegyüttes (oktatási épület, szállás épület) létrehozása, amely egyaránt alkalmas a legkorszerűbb eszközök által támogatott képzések lebonyolítására és az igazságszolgáltatásban dolgozók rekreációs igényeinek kielégítésére. A beruházás keretében két új épület kerül megépítésre, valamint a szállásépülethez tartozó strandterület kerül felújításra.

	Tervezés	Kivitelezés	Bútorozás	Átadás
Ütemezés	2016. szeptember – 2019. július	2019. július – 2021. március	2021. december – 2022. március	2022. április
Beruházás teljes költsége	4,765 milliárd forint			

Érdi Járásbíróság és Járási Ügyészség új épülete

Az Országgyűlés a bíróságok elnevezéséről, székhelyéről és illetékességi területének meghatározásáról szóló 2010. évi CLXXXIV. törvényt módosítva 2015-ben rendelkezett az Érdi Járásbíróság létesítéséről. Az új bíróság és az ezzel párhuzamosan felállítandó ügyészség létesítéséhez szükséges méretű ingatlan nem állt rendelkezésre, emiatt csak új épület létrehozása jöhetett szóba.

2016-ban egy négy lakóházas ingatlan megvásárlásával és az állam javára történt térítésmentes felajánlásával az Érdi Önkormányzat biztosította az építkezéshez szükséges területet. 2016-ban az OBH a Legfőbb Ügyészséggel közösen a felajánlott telekre megvalósíthatósági tanulmányt készített, a tanulmányterv alapján a tervezési folyamat 2017 májusában kezdődött meg, a kivitelezési tervdokumentáció 2018. év végére készült el. A közbeszerzési eljárás lezárulta után a kivitelezési munkálatok 2019. szeptemberében kezdődtek meg.

	Tervezés	Kivitelezés	Bútorozás	Átadás
Ütemezés	2015. május – 2019. augusztus	2019. szeptember – 2021. október	2021. július – október	2021. december
Beruházás teljes költsége	4,5 milliárd forint (az ügyészséggel megosztva)			

Magyar Igazságügyi Akadémia „C” épületszárnyának átalakítása

Az oktatások helyigényének biztosítása érdekében a MIA „C” épületszárnyának belső átalakítása vált indokolttá, melynek eredményeként egy 70 fő befogadására alkalmas oktatóterem, könyvtár, és oktatásszervezési irodák kerültek kialakításra. A 2019. októberében megindult beruházással párhuzamosan átalakításra kerülnek a telek dél-keleti végében lévő, használaton kívüli tenispályák, melyekből multifunkcionális sportpálya, valamint szabadterei közösségi tér kerül kialakításra. A felújított épületszárny átadására 2020. augusztusában kerül sor.

A beruházás teljes költsége: 1,3 milliárd forint

Ráckevei Járásbíróság

Az OBH elnöke és Ráckeve polgármestere 2016 szeptemberében megállapodott, hogy a járásbíróság elhelyezését új épületben oldják meg.

Az új épület építése céljára az önkormányzat térítésmentesen megfelelő méretű telket ajánlott fel. A Kormány által biztosított keret terhére az önkormányzat

az OBH együttműködésével lebonyolította a tervezést és lefolytatta a kivitelező kiválasztására irányuló közbeszerzési eljárást. A kivitelezési munkálatok 2019. augusztusában kezdődtek meg. Az épület bútorozásához, biztonságtechnikai rendszerének kialakításához szükséges forrást az OBH biztosítja.

Ütemezés	Tervezés	Kivitelezés	Átadás
	2019. augusztus – 2020. augusztus	2020. október – 2021. április	2021. IV. negyedév
Beruházás teljes költsége		543 millió forint (a Ráckevei Önkormányzattal megosztva)	

1.4. Jablonszky Ferenc pályázati rendszer

A 2014-ben bevezetett **„Jablonszky Ferenc Program”** – *belső pályázati rendszer* – célja az ügyfelek ügyintézési- és a dolgozók munkakörülményeinek javítása a bíróságokon.

2019-ben épületenergetikai fejlesztések, munkakörnyezet, valamint akadálymentesítési témakörben került a pályázat meghirdetésre. A bíróságok összesen 196 db pályázatot nyújtottak be, több mint 1,8 milliárd forint értékben.

Az OBH a 2019. évi beruházási terv részeként a 106 nyertes pályázat megvalósítására összesen több mint 595 millió forintot biztosított. A pályázatokban szereplő fejlesztések többsége 2019 decemberéig befejeződött, míg a nagyobb léptékű munkálatok 2020. I. félévében kerültek lezárásra.

Témakörök	Nyertes pályázatok száma	A pályázatra biztosított összeg (forint)
A.1. Fűtési rendszer korszerűsítése	8	48.752.233
A.2. Klíma hálózat kiépítése / korszerűsítése	12	123.562.537
A.3. Energia takarékosági intézkedések, rendszerszabályozások	6	2.455.290
A.4. Megújuló energia hasznosítás	2	14.650.569
A.5. Elektromos hálózat korszerűsítése	18	131.635.409
B.1. Munkakörnyezet fejlesztése / épületen belül	29	201.072.557
B.2. Munkakörnyezet fejlesztése / épületen kívül	24	57.176.186
C. Akadálymentesítés felülvizsgálata	7	16.206.093
Összesen:	106	595.510.874

2. Informatika

A bírósági informatika feladata a hatékony és gyors ügymenet, valamint az eljárások egyszerűsítéséhez szükséges informatikai feltételek biztosítása.

Az ügyfelek megnövekedett digitalizációs igényeihez a bírósági szervezetnek is alkalmazkodnia kell, ezért továbbra is célkitűzés a releváns információk elektronikus elérhetőségének biztosítása, illetve a bírósági ügyekkel kapcsolatos dokumentumok és adatok elektronikus rendelkezésre bocsátása. Ezen túl a bírósági dolgozók részére is biztosítani kell, hogy munkájukat korszerű, hatékony és felhasználóbarát megoldások támogassák.

2.1. Infrastruktúra

2.1.1. Informatikai hálózat

Az informatikai hálózat zavartalan és biztonságos üzemeltetését határvédelmi, behatolásjelző, vírus- és spamszűrő licenc beszerzésével biztosította a bírósági szervezet. A tárgyidőszakban 16.500 db végponti vírusvédelmi licenc megújítására került sor.

2.1.1.1. Távoli munkavégzés – új VPN bevezetése

2020. márciusától az otthoni munkavégzés támogatása érdekében biztonságosabb, gyorsabb, stabilabb és egyidejűleg több kapcsolatot biztosító rendszer került bevezetésre. A beszerzett eszközök és licencek felhasználásával megtörtént a korábbi, kliens VPN hálózat átalakítása, kiváltása. Ezzel együtt bevezetésre kerültek újabb biztonsági funkciók is, mint például a felhasználók központi címtárból történő azonosítása. A rendszer átalakítása biztosította a koronavírus okozta járványhelyzetben a teljes értékű, biztonságos otthoni munkavégzés lehetőségét a bírósági szervezetben dolgozók számára.

2.1.1.2. Új szolgáltatási elemek hálózati környezetének kialakítása

A bírósági szervezetben több új, kiterjedésében és komplexitásában egyedi, országosan használt alkalmazás bevezetése valósult meg. Többek között egy olyan videókonferencia szolgáltatás kialakítására került sor, amely a teljes határvédelem és a tűzfal rendszer átalakítását is maga után vonta.

2.1.1.3 Informatikai rendszerek működési környezetének megtervezése és kialakítása a határvédelmi- és tűzfal rendszerben

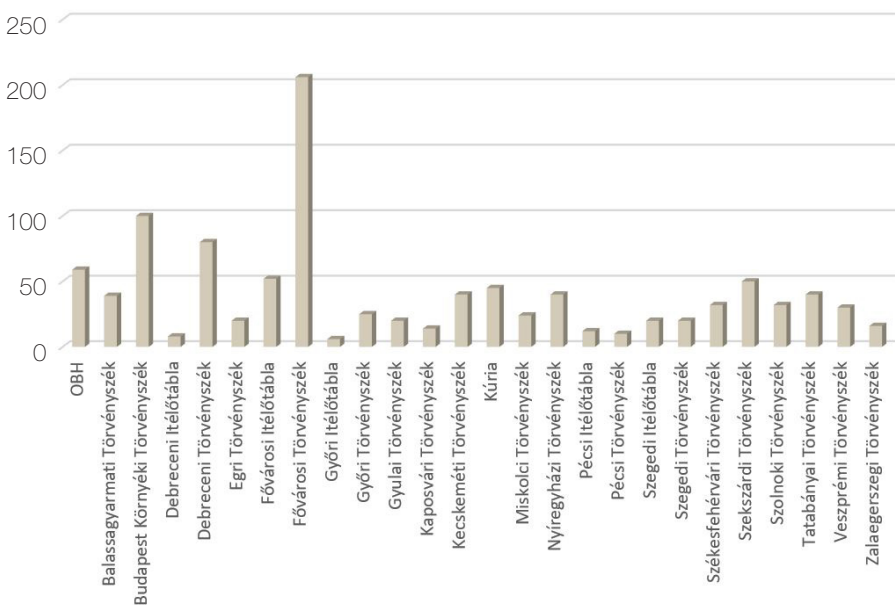
A tárgyidőszakban megvalósult az Ügyfél Iratbetekintő Rendszer (ÜIR) és a Lajstromirodai Betekintő Rendszer (LIR) védett működési környezetének

megtervezése és az ítéletláblákon, valamint a törvényszékeken történő kialakítása.

2.1.2. Mobil munkahelyek

A pandémia miatt szükségessé vált otthoni munkavégzés támogatására központilag 1.040 db notebook beszerzése történt meg, melyek a bíróságok között a helyi igényeket figyelembe véve kerültek kiosztásra.

Notebookok elosztása országosan

2.2. Alkalmazásfejlesztés

A Digitális Bíróság projekt eredményeként 2020. január 1. napjától az alábbi szoftveregységek készültek el, és kerültek üzembe helyezésre:

- **Ítélezést Támogató Rendszer (ÍTR):**

Az ÍTR olyan új informatikai alkalmazás, amely lehetővé teszi az elektronikusan rendelkezésre álló iratok megtekintését, a határozatszerkesztést, a ha-

tározatok anonimizálását és közzétételét, valamint online kapcsolatot teremt egyes közhiteles nyilvántartásokkal.

- **Ügyfél Iratbetekintő Rendszer (ÜIR):**

Az ÜIR lehetővé teszi az ügyfelek számára, hogy megfelelő jogosultság esetén az elektronikusan rendelkezésre álló iratokhoz online, ingyenesen, bármikor hozzáférhessenek. 2020. I. félévében országosan **624 db betekintési kérelem érkezett**, és 2.993 alkalommal történt betekintés az ÜIR-en keresztül.

- **Lajstromirodai Betekintő Rendszer (LIR):**

A rendszer segítségével az ügyfelek a bírósági kezelőirodákon bármely bíróság e-aktáját és az elektronikusan rendelkezésre álló iratokat az ott kihelyezett informatikai eszközön megtekinthetik. A tárgyidőszakban 66 db akta megnyitás történt.

- **Iratdigitalizáló Rendszer (IR):**

A rendszer feladata a papíralapú iratok digitalizálási folyamatainak támogatása, felhasználói a lajstromirodai dolgozók. Egyik legfontosabb funkciója a digitalizált iratok tárolásának biztosítása a bírósági dokumentumtárban.

Kialakításra került továbbá egy optikai karakterfelismerő rendszer, melynek segítségével az Ítélezést Támogató Rendszerbe feltöltésre kerülő anyagok kereshetővé, másolhatóvá válnak, ezzel is segítve a bírói munkát.

- **Bírósági Alkalmazás Könyvtár (BAK):**

A bíróságokon használt informatikai rendszerek egyszerű elérését biztosító alkalmazás, felhasználói a bírósági munkatársak.

Legfontosabb feladata a bírósági alkalmazások indításának biztosítása, segítséget nyújt továbbá az egyes alkalmazások közötti eligazodásban.

- **Központi Token Nyilvántartó Rendszer (KTNYR):**

A rendszer feladata a második faktoros belépéshez szükséges nyilvántartások biztosítása a bírósági rendszerek számára.

- **Elektronikus iratbetekintés kérdőív:**

Az elektronikus iratbetekintés kérdőív az ÜIR rendszerhez kapcsolódó funkció, amely hozzájárul az elektronikus iratbetekintéssel kapcsolatos ügyintézés folyamatának és minőségének javítását célzó kezdeményezés sikeres megvalósításához.

- A tárgyidőszakban indult el a **Díjfedezeti letéti számlán kezelt hitelezői**

nyilvántartásba-vételi díjak adatbázisához kapcsolódó szolgáltatás fejlesztése, amely a felszámolóknak nyújt elektronikus ügyintézési segítséget.

- A bírósági dokumentumok hitelesítésére szolgáló **digitális aláírást biztosító rendszer** korszerűsítésre került, megfelelően ezzel mind az európai uniós, mind a magyar jogszabályoknak. Az átállás az egyes bírósági rendszerek fejlesztésének köszönhetően zökkenőmentes volt.
- A tárgyidőszakban elkezdődött a NAV által bevezetendő **Központi Bűnjelkező Rendszer (KBR)** bírósági szervezet részéről szükséges infrastruktúrájának kialakítása, a migrálandó adatok előkészítése.

- **Bírósági Integrált Információs Rendszer (BIIR):**

A tárgyidőszakban a Bírósági Integrált Információs Rendszer moduljának (BIR-O program) fejlesztése is folyamatos volt, melyek közül az alábbiak érdemelnek kiemelés:

- **Gyámhatósági ügyek kezelése:** A gyermekkel való kapcsolattartásra vonatkozó határozatok végrehajtását 2020. március 1. napjától a gyámhatóság helyett a bíróság rendeli el. A jogszabályváltozásból eredő informatikai fejlesztés megtörtént, így lehetővé vált az elektronikus kérelmek benyújtása a bíróságok részére, továbbá a kérelmek automatikus feldolgozása. A fejlesztés megvalósításával a bírósági hatáskörbe tartozó új polgári nemperes eljárást a kapcsolattartásra jogosult és kötelezett személy is megindíthatja.
- **Közigazgatási bírósági lajstromok migrációja:** Az egyes törvényeknek az egyfokú járási hivatali eljárások megteremtésével összefüggő módosításáról szóló 2019. évi CXXVII. törvény rendelkezései értelmében 2020. március 31. napjával megszűntek a közigazgatási és munkaügyi bíróságok. Hatáskörüket első fokon munkaügyekben a törvényszékek, közigazgatási ügyekben 8 közigazgatási kollégiummal rendelkező törvényszék és meghatározott ügyek tekintetében a Kúria vette át. Az így megváltozott hatásköri szabályokhoz igazodóan a rendszer informatikai felkészítése és az ügyfelek folyamatos tájékoztatása megtörtént.

Ezen túl a fejlesztéssel megvalósult:

- a bíróságok közötti ügyirat-exportok során az átadás-átvételek nyilvántartása,

- a Központi Kormányzati Szolgáltatás Busz (ún. KKSZB) lekérdezési eredményeinek lajstromozása,
- a postai elektronikus feladójegyzék és az elektronikus tértivevény kezelés, boríték nyomtatás, ragszám nyomtatás.

• Elnöki Iratkezelő Rendszer (EIR)

Az EIR országosan egységes iratkezelést tesz lehetővé, az elektronikus ügyintézés moduljának köszönhetően biztosítja az elektronikus kapcsolattartást az ügyfelekkel. Az új elektronikus aláíró szolgáltatás elérhetővé vált az iratkezelő rendszerben is, amely teljeskörűen megfelel az elektronikus azonosításról és bizalmi szolgáltatásokról szóló európai uniós rendelet (eIDAS) aláírás formátumra vonatkozó feltételeinek. Az újonnan bevezetésre kerülő E-posta központi interface szolgáltatásán keresztül az iratkezelő rendszerben is elérhetővé vált az elektronikus tértivevény szolgáltatás.

• E-posta

A Magyar Posta Zrt. 2020. július 1. napjától megszüntette a hivatalos levelek kézbesítése körében a papíralapú tértivevény szolgáltatást, így ettől az időponttól kezdődően a tértivevény és a feladójegyzék adatai kizárólag elektronikus formában hozhatók létre és ismerhetők meg. Az informatikai átállás során kialakításra került a bírósági E-posta rendszer, amely alkalmas a küldemények kézi rögzítésére, valamint rendelkezik egy központi interface szolgáltatással, amelyen keresztül az egyes bírósági szakrendszerek közvetlenül kapcsolódva elérik az e-tértivevény és feladójegyzék szolgáltatásokat.

• Lakhelyelhagyási igazolás

A kijárási korlátozásról szóló 71/2020. (III. 27.) Korm. rendelet 3. §-ában meghatározott lakóhely, tartózkodási hely, illetve magánlakás elhagyásának járványhelyzet miatti korlátozására figyelemmel az OBH – szigorú szabályozás mellett – központi lakhelyelhagyási igazolást kiállító rendszert vezetett be. Az új rendszernek köszönhetően egyszerűbbé vált az igazolás kiállítása a bírósági dolgozók számára, így csökkentve a személyes ügyintézésből adódó fertőzés veszélyét.

• Üzenetkezelő Rendszer (ÜKM)

Az új elektronikus aláíró szolgáltatás elérhetővé vált az ÜKM központi rendszerében is. A növekvő elektronikus ügyintézással párhuzamosan a rendszer terhelése is megnőtt, ezért új adatbáziskezelő rendszer bevezetése vált szükségessé, amely 2020. I. félévében megtörtént. Ezen időszakban a postai elektronikus feladójegyzék és elektronikus tértivevény kezelés megvalósítására is sor került.

3. A bírósági szervezet gazdálkodása

3.1. A Bíróságok fejezet 2020. évi költségvetése

A Bíróságok fejezet 2020. évi működésére biztosított keretet a Magyarország 2020. évi központi költségvetéséről szóló 2019. évi LXXI. törvény alapján az alábbi táblázat tartalmazza:

2020. ÉVI ELŐIRÁNYZATOK*	
Támogatás	122 656,3
Bevétel	2 258,1
Kiadás	124 914,4

*adatok millió forintban

A Bíróságok fejezet költségvetési törvényben biztosított költségvetési kerete a 2020. I. félévében kapott előirányzatok eredményeként az alábbi táblázatban foglaltak szerint változott:

A 2020. évi költségvetési keret I. félévi alakulása*

MEGNEVEZÉS	KÖZPONTI KÖLTSÉGVETÉSI TÁMOGATÁS
2020. évi eredeti előirányzat	115 511,4
2020. I. félévében kapott többletek:	6 695,0
Minimálbér és garantált bérminimum emelésre kapott előirányzati többlet (PM/1497-2/2020)	67,7
2020. évi bérkompenzációra kapott előirányzati többlet (PM/5630-2/2020)	32,3
2020. évi bírói illetményemelésre kapott előirányzati többlet (PM/4297-1/2020)	6 495,0
2020. I. félévi módosított költségvetési keret	122 106,4

*a táblázat az 1. Cím Bíróságok és a 2. Cím Kúria összesített adatait tartalmazza millió forintban.

2020. I. félévében a központi költségvetésből kapott támogatások a Pénzügyminisztérium felé történő elszámolási kötelezettséggel kerültek átcsoportosításra a fejezet költségvetésébe.

3.2. Saját bevételek

A 2020. évi bevételek eredeti előirányzata a 2019. évvel megegyező összegben került meghatározásra.

A 2020. évi bevételek I. félévi alakulása*

KIEMELT ELŐIRÁNYZAT	EREDETI ELŐIRÁNYZAT	MÓDOSÍTOTT ELŐIRÁNYZAT	PÉNZÜGYI TELJESÍTÉS	
Működési bevétel	476,4	1 258,1	787,5	62,6%
Közhatalmi bevétel	1 781,7	1 781,7	1 327,4	74,5%
Felhalmozási bevétel	–	1 873,6	810,5	43,3%
Előző év előirány- zati maradványának igénybevétele	–	6 182,8	6 182,8	100,0%
ÖSSZESEN	2 258,1	11 096,2	9 108,2	82,1%

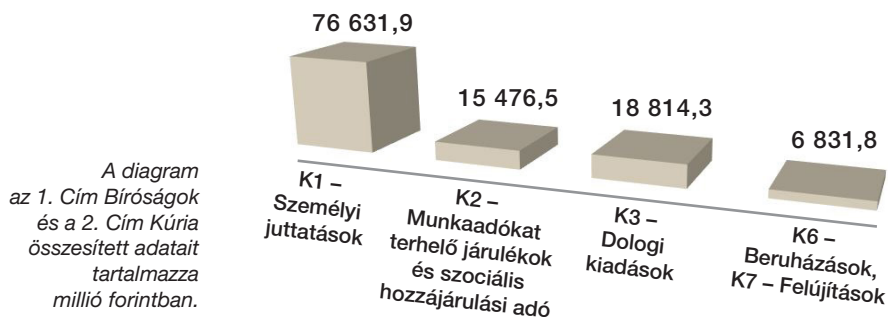
* a táblázat az 1. Cím Bíróságok és a 2. Cím Kúria összesített adatait tartalmazza millió forintban.

A felhalmozási bevételek között jelenik meg a 3. Cím Fejezeti kezelésű előirányzatok előző évi maradványából a Bíróságok és a Kúria költségvetésébe történő beruházások fedezetének átadása. 2020. I. félévében ennek összege **810,5 millió forint**.

Az **előző évi maradvány** összege 2020. június 30. napjáig teljes mértékben felhasználásra került a 368/2011. (XII.31.) Korm.rendeletben foglaltaknak megfelelően.

3.3. Kiadási előirányzatok

A kiadási előirányzatok az alábbiakban kerülnek bemutatásra kiemelt előirányzatonként:

A kiadási előirányzatokon belül legnagyobb volumenű a **Személyi juttatások (K1)** kiemelt előirányzata.

Az eredeti előirányzat összege nem tartalmazza a bírák illetményemelésének fedezetét, mely a hozzá kapcsolódó járulékkal 6 495,0 millió forint összegben, 2020. márciusában a Pénzügyminisztérium PM/4297-2/2020. számú határozatával került biztosításra.

A **Munkaadókat terhelő járulékok és a szociális hozzájárulási adó (K2)** kiemelt előirányzat esetében a szociális hozzájárulási adó mértéke 2020. I. félévében 17,5%.

A **Dologi kiadások (K3)** között jelentős kiadásként jelentkeztek a Szakmai tevékenységet segítő szolgáltatások soron kifizetett szakértői díjak, az Informatikai szolgáltatások igénybevétele, és az Egyéb szolgáltatások (pl.: őrzési, őrszolgálati díj; takarítás; postaköltség) kiadásai.

Beruházások (K6) és Felújítások (K7) kiemelt előirányzaton rendelkezésre álló előirányzat fedezetet biztosított a 2020. I. félévében felmerülő járványhelyzettel kapcsolatos költségekre (pl.: laptopok beszerzésére) összesen **176,2 millió forint** összegben.

3.4. Fejezeti kezelésű előirányzatok

Az Igazságszolgáltatás beruházásai fejezeti kezelésű előirányzat 5 583,0 millió forint összegű kerete biztosítja a fedezetet a bírósági szervezetek vagyonkezelésében és bérletében lévő épületek felújításaira, teljes körű rekonstrukcióira, melyek jelentős része több éven áthúzódó beruházás eredményeként valósítható meg.

2020. I. félévében a beruházási sor terhére **2 796,9 millió forint** összeg került átadásra az intézmények beruházásainak finanszírozása céljából, melyek közül az alábbiak érdemelnek kiemelést:

- a MIA „C” épületszárnyának átalakítása (506,5 millió forint),
- a Budapest Környéki Törvényszék teljes rekonstrukciója (380,2 millió forint),
- a Fővárosi Ítéltábla Fekete Sas utca 3. sz. alatti épületének felújítási munkái (222,5 millió forint), valamint
- a Kaposvári Törvényszék felújítási munkálatainak I. üteme (225,8 millió forint)

Az **Igazságszolgáltatás működtetése** soron rendelkezésre álló **1 561,9 millió forint** egyrészt a központi kezelésben lévő üres álláshelyekhez kapcsolódó törvény szerinti illetmények, járulékok és juttatások, másrészt az előre

nem tervezhető fejezetben belüli személyi, dologi és egyéb kiadások fedezetül szolgál.

2020. I. félévében az **Igazságszolgáltatás működtetése** sor terhére **870,5 millió forint** került átadásra az 1. Cím intézményeinek költségvetésébe, többek között álláshely rendszeresítésére, üres álláshelyek betöltésére és azok járulékvonzatára, helyi és regionális képzésekre, valamint központi igazgatási feladatokra.

3.5. Kiemelt beszerzések

A pandémiás időszakban az OBH kiemelt célja volt a szervezetrendszerben dolgozó bírák és igazságügyi alkalmazottak, valamint az ügyfelek egészségének védelme.

A koronavírus járvány terjedésének megelőzése érdekében kiemelten fontos volt a szükséges óvintézkedések betartása, melynek érdekében az intézmények költségvetése biztosította a védekezéshez szükséges eszközök, tisztítószeres, fertőtlenítők beszerzését, összesen **332,8 millió forint** összegben. Ezen felül az OBH további védőfelszerelések, otthoni munkavégzést támogató eszközök finanszírozására biztosított előirányzatot a bíróságok központi költségvetésének terhére.

Az otthoni munkavégzés lehetőségének megteremtése érdekében az intézmények az év első felében összesen **561 darab laptopot szereztek be, további 1.041 darab laptopot** pedig az OBH biztosított az intézmények részére.

A személyes részvétellel zajló egyeztetések mellőzése érdekében **minden bírói munkaállomáshoz** beszerzésre kerültek a szükséges kommunikációs kiegészítő eszközök, úgymint **kamera és mikrofon 36,1 millió forint** összegben.

Szintén a bírósági dolgozók és az ügyfelek biztonsága érdekében a bírósági szervezet azon épületeiben, ahol igazságszolgáltatási tevékenység folyik, **defibrillátor készülék** került elhelyezésre. Az életmentő készülékek beszerzésére **102,9 millió forintot** biztosított az OBH az intézmények részére.

3.6. 2021. évi költségvetés előkészítése

A Pénzügyminisztérium 2020. év áprilisában küldte meg a 2021. évi költségvetési törvényjavaslat előkészítésére vonatkozó ütemtervet az OBH részére. A törvényjavaslat benyújtására az Országgyűlés tavaszi ülészakájában kerülhetett sor.

2021. évre vonatkozóan az alábbi feladatokra áll rendelkezésre költségvetési többlet a 2020. évi eredeti előirányzathoz viszonyítva:

- a bírák jogállásáról és javadalmazásáról szóló 2011. évi CLXII. törvény (Bjt.) 2020. január 1-jei módosításának (szorzószám és pótlék emelés) személyi juttatás és kapcsolódó járulékok többlete: **7 409,0 millió forint**;
- bírósági illetményrendezés következő ütemének többlete: **10 535,4 millió forint**;
- dologi kiadások többlete: **600,0 millió forint**;
- a Kúria székház nyílászárói korszerűsítésének VI. üteme: **42,0 millió forint**;
- a Csornai Járásbíróság létesítése: **800,0 millió forint**.

Jogszabáymódosításból eredően, valamint a 2021. évi költségvetési törvény alapján – 2021. évben – fel nem merülő kiadások, melyekkel a 2020. évi eredeti előirányzathoz képest csökkentés történt:

- szociális hozzájárulási adó 2020. évi mértékének csökkentése;
- a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (Be.) végrehajtásához kapcsolódó feladatok a 1752/2017. (X. 27.) Korm.rendelet szerint;
- a Kúria épületében teljes körű lefedettséget biztosító tűzjelző rendszer kiépítésének IV. üteme: **42 millió forint**.

Magyarország 2021. évi központi költségvetéséről szóló 2020. évi XC. törvény a VI. Bíróságok fejezet bevételi előirányzatát **1 000 millió forinttal** megemelte.

IV. rész – A bírósági szervezet integritása

1. A bíróságok ellen indított peres eljárások

A Bszi. 86. § (3) bekezdés b) pontja alapján, a bíróságok perbeli képviselétéről szóló szabályzatról szóló 6/2014. (IV. 30.) OBH utasítás 4. § (1)-(3) bekezdése szerinti meghatalmazás esetén az OBH képviseli a bíróságokat a bírósági eljárásokban. A képviseletet az OBH SZMSZ-e alapján a Jogi Képviseleti Osztály látja el.

A bíróságok ellen 2020. I. félévében összesen 258 peres eljárás indult, ezek közül 216 perben (84%) a bíróságok a képviselüket saját hatáskörben látták el.

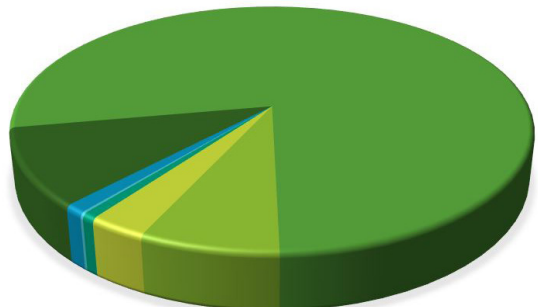
A 2020. I. félévében indult peres eljárások közül 42 ügyben (16%) kapott az OBH meghatalmazást a képviselet ellátására. Ezek az ügyek túlnyomó részben a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (Pp.) alapján az alperesi bíróság jogszabálysértésére hivatkozással érvényesített követelések megfizetése iránt indított peres eljárások voltak. Kisebbszámú indítottak peres eljárást bírák, igazságügyi alkalmazottak a szolgálati jogviszonyukkal összefüggésben. Néhány per tárgya (5 db) a bíróságok által kezelt közérdekű adat kiadása iránti felperesi igény volt.

A beszámolási időszak végén 543 ügy volt folyamatban a bíróságok ellen. Ez a számadat a saját hatáskörben és az OBH-nak adott meghatalmazás útján ellátott ügyek számát összesítve tartalmazza – utóbbi kategóriába 278 ügy tartozik.

A folyamatban maradt perek ügytípusok szerinti megoszlását a következő diagram tartalmazza:

**Bíróságok elleni perek ügytípusok szerinti megoszlása
(2020. I. félév)**

- Kártérítési perek – 421 ügy
- Munkaügyi perek – 40 ügy
- Közérdekű adat kiadása iránti perek – 17 ügy
- Bíróság kötelező perben állása mellett folyó per – 4 ügy
- Munkáltatói kölcsönrel összefüggő ügy – 6 ügy
- Egyéb – 55 ügy

A jogerősen befejezett 187 ügy közül 4 per zárult a bíróságok marasztalásával, azaz a keresetek csaknem 98%-ban megalapozatlanok voltak.

A beszámolási időszakban az eljáró bíróságok ítéleteikben összesen 2.551.119.- forint megfizetésére kötelezték az alperesi bíróságokat, amely a 2020. I. félévében indult és az OBH képviseleti tevékenysége mellett zajló eljárásokban peresített követeléshez (összesen 1.459.742.682.- forint) viszonyítva rendkívül alacsony összeg, annak 0,174 %-a.

2. Belső ellenőrzés

A belső ellenőrzés működésének jogszabályi keretét a költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről szóló 370/2011. (XII.31.) Korm.rendelet határozza meg.

Az OBH-ban az Ellenőrzési Főosztály, valamint a Kúria, az ítélőtáblák és a törvényszékek belső ellenőrei az intézményük elnökei által jóváhagyott intézményi Belső Ellenőrzési Kézikönyv szerint végzik a munkájukat.

A belső ellenőrzési rendszer a hatályos előírásoknak, a hazai és a nemzetközi standardoknak megfelelően működik. Az OBH Ellenőrzési Főosztálya az ellenőrzési és tanácsadói tevékenységével, a megfogalmazott javaslataival és figyelemfelhívásaival hozzájárul az irányítószervi kontroll erősítéséhez, a működési folyamatok átláthatóságának, szabályosságának biztosításához.

2020. I. félévében az Ellenőrzési Főosztály koordinálásával két fejezeti szintű ellenőrzés és öt intézményi ellenőrzés valósult meg.

A fejezet egészét érintő, az intézményi belső ellenőrök által elvégzett ellenőrzések:

- A beszámoló valódisága, ezen belül a mérleg leltárral való alátámasztása, könyvvezetési rendszer működése: a belső ellenőrök a helyi szintű ellenőrzések során összesen 6 javaslatot és 15 figyelemfelhívást fogalmaztak meg.
- A gépjárművek üzemeltetésének rendszerellenőrzése: a belső ellenőrök a helyi szintű ellenőrzések során összesen 63 javaslatot és 37 figyelemfelhívást fogalmaztak meg, melyek tartalmukat tekintve 13 hiányosság megszüntetésére irányultak.

Az OBH Ellenőrzési Főosztálya által lefolytatott további ellenőrzések:

- az OBH gépjármű üzemeltetéssel kapcsolatos tevékenységének rendszerellenőrzése: az ellenőrzés a feltárt hiányosságok megszüntetésére 8 javaslatot és 1 figyelemfelhívást fogalmazott meg.
- a Tatabányai Törvényszék költségvetési gazdálkodásának fejezeti szintű

tű utóellenőrzése: az OBH az intézkedési terv végrehajtását elfogadta, újabb javaslatot nem fogalmazott meg.

- a Budapest Környéki Törvényszék költségvetési gazdálkodásának fejezeti szintű utóellenőrzése.

A gazdálkodási fegyelem további javítása érdekében az OBH 7 javaslatot tett.

3. Fizikai biztonság

2020. I. félévében a bíróságokról összesen 22 rendkívüli eseményről érkezett bejelentés, mely 3 ügygel kevesebb az előző év azonos időszakában történt események számánál.

A bejelentések több, mint egyharmada (8 ügy) jellemzően az ügyfelek tárgyalóterem előtti, egymás közötti, akár tettlegességig fajuló vitáiról számolt be, melyek közül két esetben volt szükség rendőri intézkedés kérésére.

A legtöbb bejelentés téves tűzriasztás és a kamerarendszer meghibásodása miatt érkezett, ezekben az esetekben is az OBH Műszaki Főosztálya megtette a szükséges intézkedéseket.

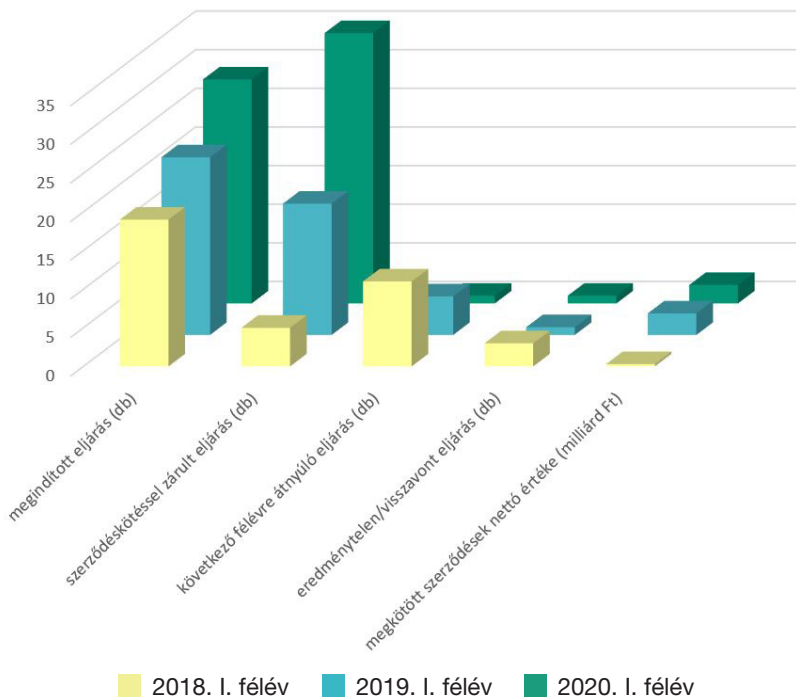
Összességében megállapítható, hogy sem a bíróságokon, sem az OBH-ban kiemelkedő biztonsági kockázatot jelentő esemény 2020. I. félévében nem történt.

4. Közbeszerzések

Az OBH, mint a közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLI. törvény (Kbt.) 5. § (1) bekezdés c) pontja szerinti klasszikus ajánlatkérő szervezet 2020. I. félévében összesen 29 db közbeszerzési eljárást indított meg nettó 2.238.796.858.- Ft becsült értékben.

A közbeszerzési eljárások alakulását a következő diagram mutatja be:

A közbeszerzési eljárások alakulása

A 2020. I. félévében megindított 29 közbeszerzési eljárás közül 1 eljárás került visszavonásra a beszerzés mennyiségének változása miatt, 3 eljárásban pedig több részfeladat megvalósítására (így több szerződés megkötésére) került sor. A 2020. I. félévében megindított közbeszerzési eljárások alapján 35 db szerződés megkötésére került sor nettó 2.368.032.174,- Ft értékben.

A 2019. évben megindított, de az év végén még le nem zárt 1 eljárás eredményesen zárult 2020. I. félévében, így ezzel együtt a tárgyidőszakban összesen nettó 2.409.232.174 Ft értékben került sor szerződés-kötésre.

2020. I. félévében Közbeszerzési Döntőbizottság előtti jogorvoslati eljárás megindítására nem került sor.

5. Bírák, igazságügyi alkalmazottak fegyelmi helyzete

5.1. Bírák fegyelmi helyzete

2020. I. félévében 6 bíró részesült írásbeli figyelmeztetésben, egy esetben a bírói hivatás tekintélyét sértő magatartás, öt esetben a szolgálati viszonyal kapcsolatos kötelezettségszegés miatt.

2020. I. félévében az elsőfokú szolgálati bíróság előtt 8 bíróval szemben kezdeményeztek fegyelmi eljárást. A fegyelmi eljárás kezdeményezésére

- 5 esetben szolgálati viszonyal kapcsolatos vétkes kötelezettségszegés (Bjt. 105. § a) pont) miatt,
- 1 esetben a bírói hivatás tekintélyét sértő vagy veszélyeztető magatartás, életmód (Bjt. 105. § b) pont) miatt,
- 2 esetben a Bjt. 105. § a) és b) pontra együttesen hivatkozva került sor.

Az elsőfokú szolgálati bíróság mind a nyolc esetben a fegyelmi eljárás megindításáról döntött.

2020. I. félévében az elsőfokú szolgálati bíróság további négy, 2019. évben kezdeményezett fegyelmi eljárás megindításáról, továbbá egy, még 2018. évben felfüggesztett fegyelmi eljárás folytatásáról döntött.

2020. I. félévében – a 2020. évet megelőzően kezdeményezett fegyelmi eljárások közül – egy eljárás megrovás fegyelmi büntetés kiszabásával fejeződött be, két fegyelmi eljárás pedig megszüntetésre került.

2020. I. félévében 1 bíró mentelmi joga került felfüggesztésre a közfeladatot ellátó személy elleni erőszak büntette miatt indult büntetőeljárásra tekintettel.

2020. I. félévében 5 büntetőeljárás fejeződött be jogerősen. Két esetben a bírák mentelmi jogának felfüggesztésére került sor a büntetőeljárásokban:

- az ittas állapotban elkövetett járművezetés vétsége miatt a bíróság pénzbüntetést szabott ki és a közúti járművezetéstől eltiltotta a bírót,
- a maradandó fogyatékoságot eredményező közúti baleset gondatlan okozásának vétsége miatt a bíróság pénzbüntetést szabott ki a bíróval szemben.

Három esetben pedig nem került sor a bírák mentelmi jogának felfüggesztésére:

- a rágalmozás vétsége miatt indult magánvádas eljárások közül 1 esetben a bűncselekmény hiányára tekintettel, 1 esetben egyéb okból megszüntette a bíróság az eljárást,
- a magántitok megsértése vétsége miatt indult büntetőeljárást a bűncselekmény hiányára tekintettel megszüntette a bíróság.

2020. I. félévében 1 bíróval szemben indult szabálysértési eljárás, melyben a bírót figyelmeztetésben részesítették.

5.2. Igazságügyi alkalmazottak fegyelmi helyzete

2020. I. félévében 10 igazságügyi alkalmazott (3 bírósági titkár, 4 tisztviselő, 1 írnok, 2 fizikai dolgozó) részesült írásbeli figyelmeztetésben különféle adminisztrációs mulasztások, illetve ügyintézési késedelmek miatt.

A 2020. évet megelőzően elrendelt fegyelmi eljárások közül 2020. I. félévében 5 eljárás fejeződött be, az alábbi eredménnyel:

- 2 esetben megrovás fegyelmi büntetés,
- 2 esetben a fegyelmi eljárás megszüntetése mellett figyelmeztetés,
- 1 esetben a munkáltatói jogkör gyakorlója a fegyelmi eljárást elrendelő határozatát visszavonta.

V. rész – Elektronikus eljárások, e-ügyintézés

1. Elektronikus ügyintézési szolgáltatások

E-panaszügyintézés:

Az ügyfelek igazgatási panaszait a nap 24 órájában, a hét minden napján, elektronikus úton is benyújthatják. A tárgydőszakban **384 alkalommal** életek ezzel a lehetőséggel az ügyfelek.

Pertartam-kalkulátor alkalmazás:

Az online szolgáltatás segítségével az ügyfelek megtekinthetik, hogy a perek az adott ügytípus tekintetében átlagosan mennyi idő alatt fejeződnek be a bíróságokon. 2020. I. félévében **2323 alkalommal** használták az alkalmazást.

Bírósági Elektronikus Tájékoztatási és Figyelmeztető Rendszer (BETFR)

A regisztráló ügyfelek, illetve jogi képviselők betekintheznek az ügy alapadataiba, SMS és e-mail üzenetben tájékoztatást kaphatnak a fontosabb eljárási cselekményekről:

Az alkalmazás keretében 2020. I. félévében

- regisztráló új felhasználók száma: **1942**
- regisztrációval érintett új ügyek száma: **1104 db**
- SMS és e-mail üzenetek küldésére feliratkozott új felhasználók száma: **913**
- felhasználók részére kiküldött SMS és e-mail üzenetek száma: **2822 db**

Elektronikus befizetések

Az elektronikus bírósági eljárásokban az ügyfelek az illetékfizetési kötelezettségüket 2020. I. félévében is elsődlegesen a bíróságok Magyar Államkincstárnál (MÁK) vezetett illeték-bevételi számlájára történő átutalással, illetőleg az Elektronikus Fizetési és Elszámolási Rendszer (EFER) használatával teljesítették.

A tárgydőszakban

- EFER-en keresztül **572.814.355** forint összegben, míg
- MÁK-os átutalással **2.039.338.885** forint összegben teljesült illetékbe-fizetés.

Az OBH önálló Bírósági Fizetési Portálján (BFP) keresztül 2020. I. félévében összesen 11.574 db sikeres fizetés történt **681.153.241 forint** összegben.

Csődbetekintő Portál

A csődbetekintő rendszer lehetővé teszi az állampolgárok számára, hogy ügyfélkapus azonosítást és regisztrációt követően a portálon keresztül nyújtsák be folyamatban lévő csőd- és felszámolási eljárásokhoz kapcsolódó igazolás kiállítása iránti kérelmüket.

A portál fokozódó kihasználtságát mutatja, hogy míg 2017. évben **10 db** kérelem, addig 2020. I. félévében már **120 db** kérelem került a rendszeren keresztül benyújtásra.

2. Elektronikus kapcsolattartás az egyes eljárásokban

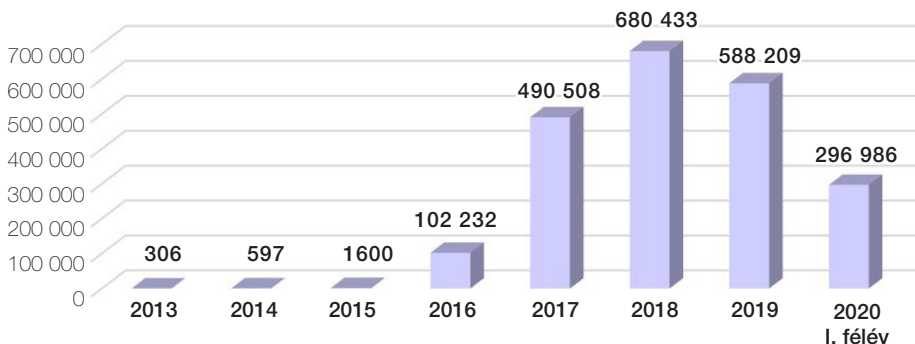
Az elektronikus kapcsolattartást az OBH és a bíróságok – mint elektronikus ügyintézészt biztosító szervek – a feladat- és hatáskörükbe tartozó eljárásokban 2018. január 1. napjától kötelesek biztosítani.

A koronavírus-járvány miatt kihirdetett veszélyhelyzet alatt az elektronikus kapcsolattartás zavartalanul működött, az új eljárások megindításától kezdve a már folyamatban lévő eljárásokban történő elektronikus iratbenyújtásig.

2.1. Civilisztikai eljárások

A civilisztikai peres és nemperes (Vh, Pk.) eljárásokban előterjesztett e-beadványok száma arra utal, hogy az elektronikus kapcsolattartásra nem kötelezett felek is egyre inkább választják ezt a kapcsolattartási formát a papír alapon történő benyújtás helyett.

Civilisztikai perekben előterjesztett e-beadványok száma

A civilisztikai nemperes eljárásokban (Vh., Pk.) 91.880 db **elektronikus beadvány** érkezett a bíróságokra:

Eljárás	Kezdőirat (db)	Utóirat (db)	Összesen (db)
Végrehajtási ügyek	68.596	849	69.445
Peren kívüli ügyek	13.911	8.524	22.435
Összesen	82.507	9.373	91.880

2.2. Büntető- és szabálysértési eljárások

A büntető- és szabálysértési eljárásokban a nyomozó hatóság, az ügyész, a bíróság, a büntetés-végrehajtási szervek, valamint más állami szervek kötelezően elektronikus úton tartják a kapcsolatot. Ugyancsak kötelező a védőknek, valamint bármely eljárási szereplő jogi képviselőjében eljáró ügyvédeknek az ügyben az elektronikus kapcsolattartás.

A bíróságokra 2020. I. félévében

- büntetőügyekben **176.398 db elektronikus irat** érkezett, melyből 50.809 kezdőirat, 125.589 utóirat,
- szabálysértési ügyekben **126.641 db elektronikus irat** érkezett, melyből 106.870 kezdőirat, 19.771 utóirat volt.

Az OBH az elektronikus kapcsolattartást választó és az arra kötelezett szervek, személyek által használandó ÁNYK nyomtatványokat folyamatosan aktualizálta a tárgyidőszakban is.

A veszélyhelyzettel összefüggésben kihirdetett új bűncselekmények és szabálysértések bevezetése a BIR-O programba megtörtént. A rendkívüli intézkedések kapcsán a kormányrendeletekben kihirdetett valamennyi büntetőeljárásjogi szabály gyakorlatba történő átültetése megtörtént, ennek is köszönhető, hogy a bíróságok munkájában, a BV. intézetekkel, az ügyészséggel és a nyomozó hatóságokkal történő kapcsolattartásban, együttműködésben fennakadás nem volt.

2.3. A civil szervezetek nyilvántartásának elektronizálása

A Civil Integrált Információs Rendszer (CIIR) folyamatos fejlesztés alatt áll, a civil szervezetek bírósági nyilvántartásáról és az ezzel összefüggő eljárás

szabályokról szóló 2011. évi CLXXXI. törvény 46.§ (3)-(4) bekezdése, és a civil szervezetek nyilvántartásával összefüggésben a bírósági eljárásokban érvényesülő ügyviteli és iratkezelési szabályokról szóló 58/2012. (XII.28.) KIM rendelet 20.§ előírásának megfelelően.

Az országos adatokat figyelembe véve 2020. I. félévében **50.773 db iratot** (kezdő- és utóiratot) nyújtottak be a civil nyilvántartási eljárások során, melyből **19.803 db elektronikus** úton érkezett. A teljes iratérkezésre vetítve az iratok 39 %-a érkezett elektronikusán.

A Civil Integrált Információs Rendszer továbbfejlesztése 2015. január 1. óta folyamatos. Jogszabályi kötelezettségnek megfelelően 2020. I. félévében az első- és másodfokú bíróság közötti elektronikus kapcsolat informatikai fejlesztése valósult meg. Az új funkció zökkenőmentes használatát oktató anyaggal, felhasználói kézikönyvvel és az ítéletábrák bemutató oktatással segítettük.

A 2020. január 1. napján hatályba lépő, a postai szolgáltatások nyújtásának és a hivatalos iratokkal kapcsolatos postai szolgáltatás részletes szabályairól, valamint a postai szolgáltatók általános szerződési feltételeiről és a postai szolgáltatásból kizárt vagy feltételesen szállítható küldeményekről szóló 335/2012. (XII.4.) Korm.rendelet módosítására figyelemmel megvalósításra került az elektronikus kézbesítési igazolás (e-tértivevény) kezelés, az ún. e-posta funkció is.

A bíróságoktól érkező gyakorlati tapasztalatokra figyelemmel a hirdetményi közzététel és a papíralapú kiadmányozás funkció is módosításra, illetve bővítésre került.

2.4. A cégügyszak

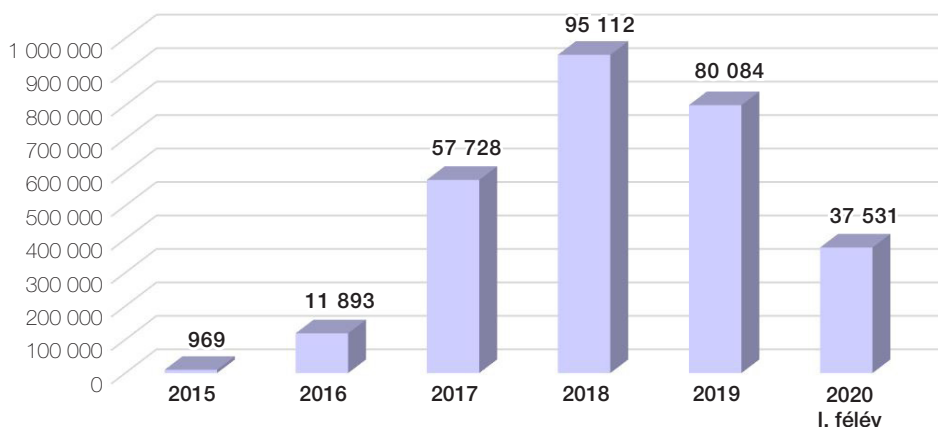
Az országos adatokat tekintve 2020. I. félévében **114.569 db** cégbejegyzési és változásbejegyzési kérelem, míg cégtörvényességi eljárás megindítása iránt **24.269 db** kérelem érkezett.

2020. márciusában az **E-cég betekintő felületen** (cégjegyzékszám alapján kereshető és megtekinthető nyilvános cégiratok) közvetlenül elvégezhető keresések — száma napi 5 db helyett 100 db-ra emelkedett.

2.5. Csőd- és felszámolási eljárások

A csőd- és felszámolási eljárásokban az elektronikus kapcsolattartás mind a felek, mind a bírósági kezelőirodák tekintetében napi rutinná vált.

A csőd- és felszámolási eljárásokban előterjesztett e-beadványok számának alakulása

3. Az ítélezési munkát segítő fejlesztések

3.1. Távmeghallgatás

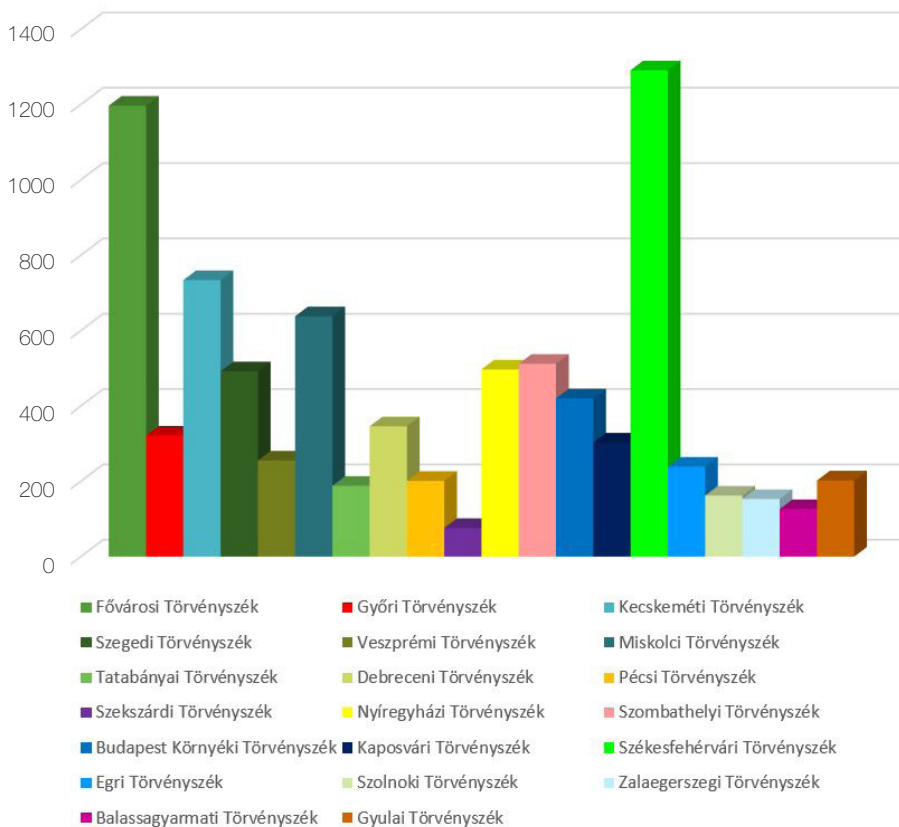
A veszélyhelyzetben az elektronikus ügyintézés nemcsak az e-kapcsolattartásra korlátozódott, hanem a távmeghallgatási rendszernek köszönhetően az eljárási események megtartása is lehetővé vált távollévő személyek között.

Az online ügyintézés minél szélesebb körű biztosításának céljához kapcsolódik az országos szintű távmeghallgatási rendszer kiépítése, a bíróságok videokonferencia útján történő elérése.

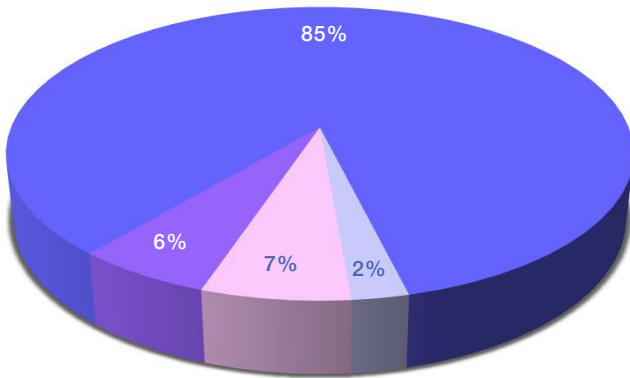
2020. I. félévében **8.353** távmeghallgatást bonyolítottak le a bíróságok, ezzel összesen 6.929 vádlottat, 530 szabálysértési eljárás alá vont személyt, 485 tanút hallgattak meg számos szakértő, alperes és felperes mellett.

A legnagyobb számban a Fővárosi, a Kecskeméti és a Székesfehérvári Törvényszéken tartottak távmeghallgatásokat.

Távmeghallgatások száma törvényszékenkénti bontásban
2020. január 1. – június 30.

Távmeghallgatások megoszlása eljárási pozíció szerint 2020. január 1. – június 30.

■ Terhelt ■ Polgári peres fél (felperes, alperes) ■ Szabálysértési eljárás alá vont személy ■ Tanú

4. Közhiteles nyilvántartások

4.1. Civil szervezetek beszámoló

2015. január 1. napjától az elektronikus eljárásra kötelezett civil szervezet a beszámolóját kizárólag elektronikus úton küldheti meg közzétételre az OBH-nak, az erre nem kötelezett szervezetek választhatnak a papíralapú vagy az elektronikus úton történő beküldés között.

A koronavírus-járvány gazdasági hatásainak mérséklése érdekében szükséges adózási könnyítésekről szóló 140/2020. (IV. 21.) Korm. rendelet a 2019. évi beszámolók benyújtási határidejét is módosította 2020. május 31. napja helyett **2020. szeptember 30. napjára**, emiatt 2020. I. félévében elektronikus úton **25.750 db**, míg postai úton **845 db** beszámoló érkezett.

4.2. Gondnokoltak és előzetes jognyilatkozatok nyilvántartása

A gondnokoltak és az előzetes jognyilatkozatok nyilvántartásáról szóló 2013. évi CLXXV. törvény szabályozza az OBH által vezetett gondnokoltak nyilvántartásából történő adatkérések rendjét.

2020. I. félévében az ún. **Webgondnokolt rendszeren keresztül 71 db, postai úton 249 db, elektronikus úton, ügyfélkapun, illetve hivatali kapun keresztül 62 db** adatkérés, illetve megkeresés érkezett az OBH-ba.

A nyilvántartásból **23.338 db** külsős lekérdezés (rendőrkapitányságok, közjegyzők stb.) történt az OBH által kialakított betekintő portál segítségével.

4.3. Általános Meghatalmazások Nyilvántartása

A bírósági peres és nemperes eljárásokra adott általános meghatalmazások közhiteles nyilvántartásáról szóló 2017. évi XLIII. törvény (Ányt.v.) 2018. január 1. napján lépett hatályba.

Az OBH saját fejlesztés keretében kialakította a jogszabálynak megfelelő nyilvántartást, melyből az Ányt.v. végrehajtására kiadott, a bírósági peres és nemperes eljárásokra adott általános meghatalmazások közhiteles nyilvántartásának részletes szabályairól szóló 17/2017. (XII.15.) IM rendelet alapján adatszolgáltatás igényelhető. Az adatszolgáltatás iránti kérelmet az OBH-hoz kell benyújtani.

A nyilvántartásba a törvényszékek által 2020. I. félévében összesen **228 db** általános meghatalmazás került bejegyzésre.

VI. rész – Képzés

1. A képzés szervezeti alapjai és a struktúra fejlesztése

2020. I. félévében a koronavírus-járvány miatt elrendelt veszélyhelyzetre és a korlátozó intézkedésekre is figyelemmel a Magyar Igazságügyi Akadémia (MIA) jelenléti képzéseket csak az év első negyedében tartott, ezt követően digitális oktatásra tért át. A képzésinformatikai rendszer fejlesztése lehetővé tette az elektronikus képzések megszervezését, valamint a képzések lebonyolítását. A CooSpace felületein mintegy 256 tananyag segíti a bírák és az igazságügyi alkalmazottak munkáját. Az elektronikus oktatások új típusú tananyagai, mint a hangalámondásos diaképek és a videó prezentációk is a CooSpace-en keresztül érhetők el, továbbá itt érhetők el a képzések előadás anyagai is.

Az új típusú oktatási anyagok megtekintésével 2020. I. félévében mintegy 675.237 órát töltöttek a bírák és az igazságügyi alkalmazottak.

1.1. Központi képzési terv és programok

A képzési rendszer az OBH elnökének a MIA-n keresztül gyakorolt koordinációja és minőségbiztosítása mellett, az oktatásfelelősök segítségére támaszkodva működik. A képzési rendszer további elemei a helyi képzések és az önképzés. A helyi képzéseket a Kúria elnöke, az ítélőtáblák és a törvényszékek elnökei a jogszabályi kötelezettségeik (pl.: ügyviteli képzések, fogalmazóképzés), valamint a helyben felmerült igények alapján alakítják.

2020. I. félévében az egyik legjelentősebb feladat a jogszabályi változások követése, valamint a koronavírus-járvány miatt előállt veszélyhelyzetben a bírói és az igazságügyi alkalmazotti kar képzésének biztosítása volt.

2020. I. félévében több kiemelt képzési program is megvalósult az alábbi témakörökben:

- a kapcsolattartás végrehajtására vonatkozó szabályok és azok gyakorlata,
- a devizahiteles perek aktuális kérdései,
- a gazdasági bűncselekmények,
- nemzetközi elemek a büntetőeljárásokban.

1.2. A központi képzések kiemelt célcsoportjai

2020. I. félévében a központi képzések fókuszcsoportját elsősorban a határozatlan időre kinevezett bírák, valamint a speciális ügytípusokban eljáró bírák képezték.

2. A központi képzések kiemelt fókusztemái

A szakmai képzések során kiemelt hangsúlyt kaptak az új jogszabályok, illetve az alakuló joggyakorlat alkalmazása tárgyában tartott szakmai képzések a büntető, polgári, munkaügyi és a közigazgatási jog területén.

A kijelöléshez kötött és a speciális ügytípusok terén 2020. I. félévében a kiemelt fókusztemák a kapcsolattartás végrehajtására vonatkozó szabályok és azok gyakorlata, a devizahiteles perek aktuális kérdései és a gazdasági bűncselekmények voltak. Ezen felül az egészséget veszélyeztető bűncselekmények témájában konferencia megrendezésére került sor, valamint a közigazgatási ügyszakos bírák számára szakmai napok kerültek megszervezésre.

A bírói hivatásra felkészítő képzések a bírói pályához nélkülözhetetlen szakmai ismeretek átadását magába foglaló képzések, a bírósági titkárok és a bírósági fogalmazók részére.

3. Központi-helyi/regionális képzések

A központi-helyi/regionális képzések eljárásrendje alapján a korábban már kialakított, az ítélőtáblák koordinációja és szakmai támogatása mellett működő képzési hetek rendszere a világválság kitörése miatt módosult.

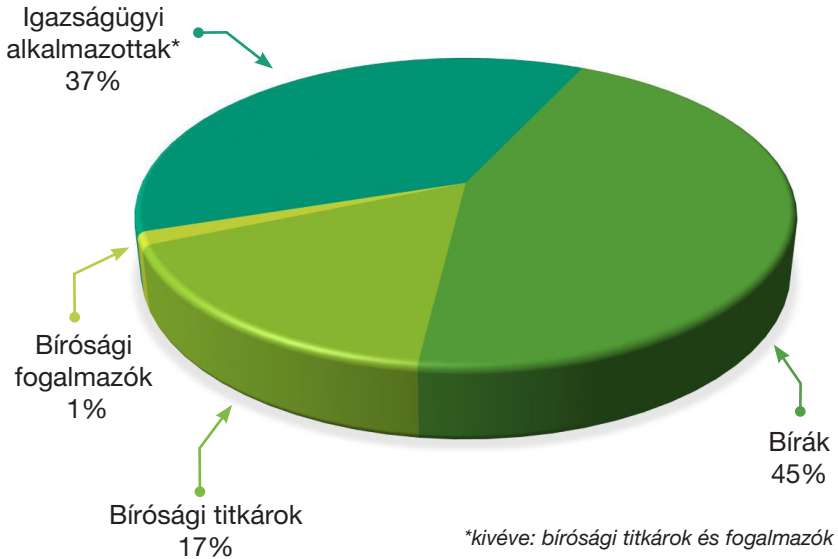
A veszélyhelyzet hatására az első félévre ütemezett polgári, közigazgatási és munkaügyi jelenléti képzéseket nem tudtuk megtartani, a megvalósításukat a második félévre, elektronikus képzésként ütemeztük át. Ezzel egyidejűleg megkezdtük az elektronikus képzések megszervezésének előkészítését is.

A pandémiás helyzet eszkalálódása előtt február és március hónapokban 4 jelenléti képzést szerveztünk igazságügyi alkalmazottak részére, amelyeken összesen 163 fő vett részt. A képzéseken az ügyviteli és iratkezelési szabályokról, valamint az elektronikus eljárások alkalmazásáról hallhattak előadásokat a résztvevők.

4. A MIA központi és központi helyi/regionális képzései

2020. I. félévében a központi képzések keretében 83 képzés került megrendezésre 3.789 fő részvételével, ebből a MIA-n 79 központi képzés valósult meg összesen 3.626 fő jelenlétével.

Részvevők megoszlása beosztás szerint 2020. I. félév

5. Pályázatok és tudományos kutatások, könyvtár

5.1. Tudományos együttműködés, kutatások

A tudományos együttműködés keretében 2020. I. félévében is sor került a Terrorrelhárítási Központ bíróságok biztonságával kapcsolatos rendezvényére, valamint segítettük az Eötvös Loránd Tudományegyetem „Európai öröklési jog és házassági vagyoni jog – kapcsolódási pontok” kutatási és képzési projektjét.

2020. I. félévében 26 kutatási kérelem érkezett, a kutatók között olyan hazai és nemzetközi intézmények is megtalálhatóak voltak, mint például az Országos Kriminológiai Intézet (OKRI) illetve az Európai Unió Alapjogi Ügynöksége (FRA).

5.2. Mailáth György Tudományos Pályázat

A 2019-ben meghirdetett Mailáth György Tudományos Pályázat ünnepélyes záró eseménye a koronavírus-járvány miatti védelmi intézkedések miatt elhalasztásra került, ám a díjazott dolgozatokból tanulmánykötet jelent meg.

2020. I. félévében immár hetedik alkalommal került meghirdetésre a 2020. évi Mailáth György Tudományos Pályázat.

5.3. Könyvtár

Az OBH a 2016-ban létrehozott Országos Bírószági Könyvtári Szakértői Koordinátori Hálózaton keresztül támogatja a bírósági könyvtárak működését.

A Corvina integrált könyvtári rendszer keretében elkészült a „Kérdezze a könyvtárost” – online tájékoztató funkció a közös bírósági katalógus felületén. Ezen új szolgáltatás kiemelkedő jelentőséggel működött a járványügyi helyzetben a teljes bírósági rendszerben, illetve külső megkeresések esetében is.

2020-ban jelentősen bővültek a hálózat központi szolgáltatásai az Elektronikus Információs Szolgáltatás (EISZ) Nemzeti Programja által: a számos hazai szakirodalmi forrás mellett immár a külföldi adatbázisok használata is egyre emelkedik a bírósági felhasználók körében. A járványügyi helyzet miatt sok adatbázis elérhetővé vált az otthoni munkavégzés támogatására is.

A bírósági könyvtárosok részére szervezett éves központi szakmai továbbképzés a vírushelyzet miatt a Coospace felületen, e-learning rendszerben került megtartásra: „*A hiteles jogi szaktájékoztató elmélete és forrásai*” címmel.

5.4. Országos Pervezetési Verseny

2020 márciusában második alkalommal rendeztük meg a bírósági fogalmazók és titkárok számára az Országos Pervezetési Versenyt, ahol a 2019. őszi regionális és helyi fordulók nyertesei mérhették össze tudásukat polgári jogi és büntetőjogi területen.

A bírói pályán nélkülözhetetlen tárgyalási gyakorlat megszerzése mellett a verseny célja a titkárok és fogalmazók tudásának és bírói attitűdjének kompetitív jelleggel történő bemutatása, erősítése, valamint a tapasztalatok későbbi oktatási célú felhasználása.

6. Fogalmazói felvételi versenyvizsga

Az OBH elnöke 2020. I. félévében 10 törvényszék összesen 28 fogalmazói álláshelyére hirdetett pályázatot, amelyekre 46 pályázat érkezett.

Az írásbeli és – a koronavírus miatti járványhelyzetre tekintettel elhalasztott – szóbeli felvételit követően 34 fő eredményes versenyvizsgával rendelkező pályázó jutott a 28 kiírt álláshelyre. Az álláshelyek – kettő kivételével – 2020. szeptember 1. napjával kerülnek betöltésre.

7. Nemzetközi kapcsolatok

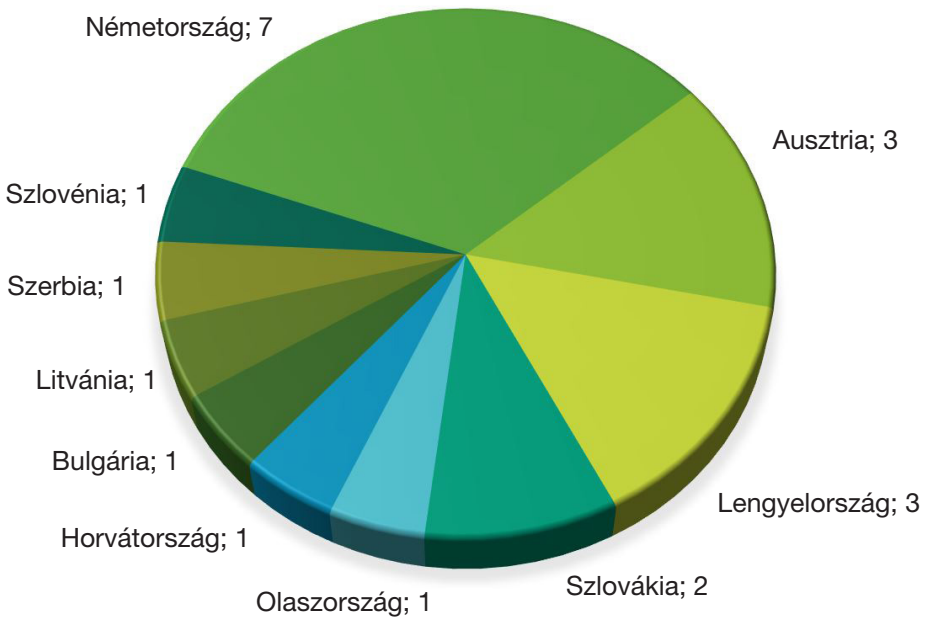
7.1. Nemzetközi kapcsolatrendszer

Az OBH és a bíróságok szerteágazó kapcsolatrendszerrel tartanak fenn nemzetközi szervezetekkel és külföldi bíróságokkal. Az együttműködések lehetőséget biztosítanak a bírák és igazságügyi alkalmazottak számára a nemzetközi tendenciák megismerésére és a széleskörű tudásmegosztásra.

7.1.1. Bíróságok nemzetközi kapcsolatai

Az összesen 25 ítélőtábla és törvényszék közül 13 bíróság tart fenn külföldi bíróságokkal kétoldalú szakmai kapcsolatot.

Bíróságok nemzetközi kapcsolatai

2020. I. félévében a világjárványra való tekintettel személyes látogatásra csak két esetben kerülhetett sor.

A Pécsi Ítélőtábla két fős delegációja tett látogatást a Bambergi Táblabíróságon először 2020. január 30. napján, majd 2020. március 2-án.

7.1.2. Részvétel nemzetközi szervezetek munkájában

7.1.2.1. Részvétel az Európai Igazságügyi Képzési Hálózat (EJTN) munkájában

Az OBH partner az Európai Igazságügyi Képzési Hálózat és az Európai Közigazgatási Intézet közös projektjében. A projekt célja felmérni az igazságügyi alkalmazottak képzési igényeit. A projekt koordinátori ülésre 2020. január 21-én, Brüsszelben került sor.

2020. február 17-18. napjain az OBH részt vett az EJTN bíróképzés módszertanával (Judicial Training Methods) foglalkozó munkacsoport ülésén.

2020. június 19-én online rendezték meg az EJTN éves Közgyűlését. A közgyűlésen értékelésre került az EJTN 2020. I. félévében végzett képzési tevékenysége. A közgyűlés egyhangúlag megszavazta a nyelvi almcsoport (Working Group Linguistics) teljes értékű munkacsoporttá történő alakítását, az OBH az újonnan megalakult munkacsoport teljes jogú tagja lett.

2020-ban az AIAKOS program a világvjárvány miatt online formában került megrendezésre.

7.1.2.2. Kiküldetések, delegációk fogadása

A koronavírus okozta járványhelyzet miatt 2020. I. félévében a szokásosnál kevesebb delegáció fogadására került sor. Az OBH elnöke 2020. január 30-án fogadta a cseh igazságügyi miniszert, 2020. március 10-én pedig az osztrák legfőbb ügyészség delegációját.

7.2. Nemzetközi képzések, ösztöndíjprogramok

7.2.1. Képzési célú kiutazások 2020. I. félévben

2020. I. félévében összesen 90 alkalommal vett részt 53 bíró és 19 igazságügyi alkalmazott külföldi online és offline képzéseken, konferenciákon, tanulmányutakon.

Tényleges kiutazásra, a járványhelyzetre való tekintettel az év első két hónapjában 39 alkalommal került sor 27 bíró, 5 bírósági titkár és 3 bírósági fogalmazó részvételével.

Az Európai Unió Bíróságán 1 bíró vett részt az EJTN hosszútávú cse-reprogramjában.

7.2.2. Európai Igazságügyi Képzési Hálózat THEMIS fogalmazói verseny

Az évente megrendezett szakmai versenyt az Európai Igazságügyi Képzési Hálózat hirdeti meg két évnél kevesebb gyakorlattal rendelkező bírósági, illetve ügyészségi fogalmazók és titkárok nemzeti csapatai részére.

A verseny célja, hogy lehetőséget teremtsen a jövő bírái és ügyészei számára szakmai ismereteik és tapasztalataik megosztására, valamint tudásuk és kapcsolataik bővítésére a kommunikációs, logikai és vitakészségeik felhasználásával.

A négy elődöntőből és egy döntőből álló versenyen három fős fogalmazói csapatok az adott elődöntő témájában való jártasságukról tesznek tanúbizonyságot.

A 15. alkalommal megrendezett verseny első alkalommal zajlott le kizárólag online módon.

Magyarország az *EU és európai családjog* témakörben képviseltette magát, az elődöntőt az eredeti tervek szerint a Magyar Igazságügyi Akadémián tartották volna meg.

A nemzetközi zsűri értékelése alapján a magyar csapat a versenyen harmadik helyezést ért el, dolgozatuk megjelent az EJTN Journal című folyóiratban.

7.2.3. Werbőczy ösztöndíjprogramok

7.2.3.1. Werbőczy Mundus

A Werbőczy Mundus ösztöndíjprogram keretében az OBH elnöke gyakornoki lehetőséget biztosít

- bírák és bírósági titkárok részére az Európai Unió Bíróságán (Luxembourg),
- bírák, bírósági titkárok és bírósági fogalmazók részére az Európai Jogakadémián (Trier), valamint
- bírák részére az Emberi Jogok Európai Bíróságán (Strasbourg).

Az ösztöndíjprogram keretében 2020. március és július között a bírósági szervezet egy-egy tagja kapott lehetőséget ismereteinek további bővítésére gyakornokként az Európai Jogakadémián, az Európai Unió Bíróságán és az Európai Jogok Európai Bíróságán.

7.2.3.2. Werbőczy Lingua

A program célja a magas szintű idegennyelv-tudás fejlesztése és hasznosítása a bírósági szervezetben.

A programban 13 fő (2 bíró, 2 bírósági titkár és 9 bírósági fogalmazó) vett részt. A program 2020. április 30-án lezárult.

Az OBH 2020 márciusában ismét meghirdette a pályázatot. Az új program 2020 júniusában indult 5 résztvevővel.

7.3. Nemzetközi képzési projektek

Az OBH partnerként vett részt az Európai Jogakadémia (ERA) Európai Unió támogatással megvalósult projektjében, melynek keretében 2020. február 24-25. között a Magyar Igazságügyi Akadémián került megrendezésre a „*Határon átnyúló jogviták: határokon átnyúló ügyek kezelésének elősegítése*” című szeminárium magyar bírák, bírósági titkárok és fogalmazók számára (30 fő).

7.4. Európai Jogi Szaktanácsadói Hálózat

Az Európai Jogi Szaktanácsadói Hálózat (EJSZH) 2013 óta segíti az Európai Unió jogának megfelelő alkalmazását, az Európai Unió Bírósága és az Emberi Jogok Európai Bírósága joggyakorlatának figyelemmel kísérését.

2020. június 30. napján a hálózatnak 59 szaktanácsadó bíró és 15 szaktanácsadó titkár tagja volt.

A hálózat kiemelt célja, hogy biztosítsa a gördülékeny információáramlást az EU intézményei és a magyar igazságszolgáltatás között, valamint gyors és hatékony szakmai segítséget nyújtson európai jogi kérdésekben a bírák számára.

A szaktanácsadók fontos feladata az európai joggal kapcsolatos szakmai tanácsadás, amelyre 2020. I. félévében összesen 142 alkalommal került sor.

VII. rész – Az OBH működése

1. Jogszabályban nevesített feladatkörök

A Bszi. értelmében az OBH elnöke látja el a bíróságok igazgatásának központi feladatait, valamint a költségvetési törvény bíróságokról szóló fejezete tekintetében a fejezet irányító hatásköreit, és felügyeletet gyakorol az ítélőtáblák és a törvényszékek elnökeinek igazgatási tevékenysége felett.

Az OBH működésén keresztül valósul meg az OBH elnöke jogköreinek gyakorlása és kötelezettségeinek teljesítése. Az OBH feladatait a Bszi. 86.§-a általánosságban határozza meg, miszerint előkészíti az OBH elnökének határozatait és gondoskodik azok végrehajtásáról; képviseli az OBH elnökét és a bíróságokat a bírósági eljárásokban; vezeti a bírák központi személyi nyilvántartását és kezeli a bírói vagyonynyilatkozatok vagyoni részét; továbbá ellátja a jogszabály alapján hatáskörébe utalt egyéb feladatokat.

Jogszabályi előírások alapján egyes, a bíróságok ítélkezési tevékenységéhez kapcsolódó nyilvántartások vezetését is az OBH látja el. Ilyen önálló, központi feladat többek között:

- a gondnokoltak országos nyilvántartásának vezetése;
- a civil szervezetek országos nyilvántartásának vezetése;
- a hirdetményi kézbesítés rendszerének működtetése, valamint
- a bírósági peres és nemperes eljárásokra adott általános meghatalmazások közhiteles nyilvántartása.

1.1. A bírósági igazgatás eszközei

A Bszi. 76. § (1) bekezdésének b) pontja értelmében az OBH elnöke általános központi igazgatási feladatkörében jogszabályi keretek között – normatív utasításként – a bíróságokra kötelező szabályzatokat alkot, továbbá ajánlásokat és határozatokat hoz.

A Bszi. ezen túl a 76. § (6) bekezdésében meghatározza, hogy az OBH elnöke a bíróságok igazgatásával kapcsolatos feladatkörében:

- jóváhagyja az ítélőtáblák, továbbá a törvényszékek szervezeti és működési szabályzatát;
- irányítja és ellenőrzi a bírósági elnökök igazgatási tevékenységét;
- elvégzi a kinevezési jogkörébe tartozó bírósági vezetők vizsgálatát, és
- megteszi a hatáskörébe tartozó intézkedéseket és ellenőrzi azok végrehajtását.

1.2. Az OBH elnökének szabályzatai (utasításai), ajánlásai

2020. I. félévében az OBH elnöke 22 utasítást, 2 ajánlást tett közzé a bíróságok, valamint az OBT véleményének beszerzését követően, továbbá 381 határozatot hozott. Az utasítások közül 18 korábbi utasításokat módosított, 1 pedig hatályon kívül helyező rendelkezést tartalmazott.

Az 1/2020. (III. 2) OBH elnöki ajánlás az Országos Bírósági Hivatal elnöke és az összbírói értekezlet részére készíthető tájékoztató szerkezetéről és tartalmáról rendelkezik, a 2/2020. (IV. 7.) OBH elnöki ajánlás módosító rendelkezéseket tartalmaz az egyes törvényeknek az egyfokú járási hivatali eljárások megteremtésével összefüggő módosításáról szóló 2019. évi CXXVII. törvény hatálybalépése kapcsán.

2. Szervezeti felépítés

Az OBH egyedi feladatokkal és szervezeti struktúrával létrejött központi igazgatási szervezet.

Az OBH irányítja, szervezi, ellenőrzi és koordinálja a beszámolóban ismertett feladatokat, úgy mint

- a központi bírósági igazgatás,
- a bírósági fejezeti költségvetési gazdálkodás,
- a bírósági szervezet központi létszámgazdálkodása,
- a bírósági épületgazdálkodás,
- az informatikai eszközök és hálózatok működőképességének és működtetésének biztosítása,
- az európai uniós pályázatok lebonyolítása, kivitelezése, fenntartása.

3. Létszám adatok

2020. június 30. napján az OBH engedélyezett létszáma: 323 fő, **a munkajogi állományi létszám 301 fő.**

Az OBH-ban állományban lévők létszáma a bírósági szervezetben szolgálatot teljesítő bírák és igazságügyi alkalmazottak **2,58 %-a.**

Az OBH-ba beosztott bírói létszám az időszak végén az országos bírói létszám **1,52 %-a.**

Az állományból 19 fő tartósan távol lévő (GYED, GYES mellett fizetés nélküli szabadság, illetve betegség miatt), így az aktívan munkát végzők **tényleges létszáma 282 fő.**

Az időszak záró állományi létszáma – az előző évi záró állományi létszámhoz képest – 28 fővel csökkent, ami 8,52 %-os létszámcsökkenést jelent.

VIII. rész

A bíróságok járványhelyzet alatti működése

A bírósági szervezetben elrendelt járványügyi intézkedések

A járványhelyzet új kihívások elé állította a bírósági szervezetet. A veszélyhelyzetben két cél vezette a bíróságokat: egyrészt a bírósági munkatársak és az ügyfelek egészségének védelme, másrészt az Alaptörvényben foglalt kötelezettségek teljesítése.

2020. március 11. napjától kezdődően a különleges jogrendnek – veszélyhelyzetnek – megfelelően kellett megszervezni a bíróságok működését, így a rendkívüli ítélkezési szünet és az azt követő járványügyi készültség időszakában is speciális szabályok érvényesültek. Számos szakmai, igazgatási, munkaszervezési, informatikai intézkedésre volt szükség központi és helyi szinten egyaránt.

A személyes jelenlételet igénylő munkavégzési formákat a digitális kapcsolattartás és az online értekezletek váltották fel. A bíróságokon ügyeleti rend került bevezetésre. A munkatársak részére a bíróságon kívüli munkavégzés feltételeit a bíróságok biztosították, az otthoni munkavégzés mennyiségi és minőségi követelményeinek ellenőrzése mellett.

A bíróságokon tárgyalótermi protokoll került bevezetésre, mely a tárgyalások megtarthatóságának feltételei és fertőzés gyanúja esetén a tárgyalótermi intézkedések tekintetében adott iránymutatást.

A bíróságok működése során elsődlegessé vált az elektronikus ügyintézés és kapcsolattartás (online keresetindítás, elektronikus iratbetekintés, eljárási illeték online megfizetése stb.). A távmeghallgatási rendszer útján megtartott eljárási cselekmények mindennaposá váltak. A kezelőirodákon a személyes ügyfélfogadás szünetelt.

Az OBH-ban Veszélyhelyzeti Kabinet jött létre, amely a járványügyi helyzetben segítette az egészség megóvását szolgáló intézkedések bevezetését és iránymutatást adott a bírósági dolgozók és vezetők részére (18 határozatot, 16 ajánlást és 4 javaslatot fogalmazott meg). A Veszélyhelyzeti Kabinet mellett ítélkezési szakáganként Veszélyhelyzeti Szakmai Kabinetek jöttek létre, amelyek a rendkívüli helyzetben felmerült jogértelmezési kérdések megválaszolását segítették. A kabinetek által elkészített jelentések nyomán a Kúria szakági kollégiumai a veszélyhelyzet ideje alatt érvényesülő speciális eljárási szabályok egységes értelmezése érdekében kollégiumi véleményeket alkotnak.

A veszélyhelyzet ideje alatt elnöki határozatokkal és mintaszabályzat formájában, majd annak megszűnését követően a járványügyi készség idején is szabályozásra került a bírósági épületekben tartózkodás rendje. A veszélyhelyzet, illetve a járványügyi készség idején a bírósági épületekbe történő be- és kilépés, valamint az ott-tartózkodás rendjét elnöki határozatok és ajánlás formájában közzétett mintaszabályzatok alapján készített elnöki intézkedések és belső szabályzatok határozták meg.

Tartalom

Előszó	3
I. rész – Az ítélkezés hatékonysága	4
1. Ügyforgalom	4
1.1. Módszertan	4
1.2. Ügyérkezés	4
1.3. Ügybefejezés	5
1.4. Folyamatban maradt ügyek	6
1.5. A központi régió	6
1.6. Időszerűség	8
2. Az ítélkezés megalapozottsága	8
2.1. Jogerőre emelkedés aránya	8
2.2. Hatályon kívül helyezési arány	9
3. Az ítélkezés hatékonyságát támogató tevékenységek	9
3.1. Kabinetek	9
3.2. Vizsgálatok	10
4. A bírósági szervezet működésének jogszabályi környezete	11
4.1. A bírósági szervezetet érintő jogszabály-módosítások	11
4.2. Az OBH jogszabály-véleményezéssel kapcsolatos tevékenysége	17
4.3. Kezdeményezések	19
II. rész – A bírósági szervezet emberi erőforrásai	23
1. A bírósági szervezet vezetői	23
1.1. A bírósági vezetők száma	23
1.2. Vezetői változások	23
2. A bírósági szervezetben foglalkoztatottak	24
3. Változások a bírói karban	25
3.1. Létszámváltozások, létszámelvek	25
3.2. Pályázatok, kinevezések	26
3.3. Szolgálati viszony megszűnések	27
3.4. Kijelölések	27
3.5. Kirendelések	28
4. A bírói kar összetétele	28
4.1. Nemek szerinti megoszlás	28
4.2. Szakmai gyakorlat szerinti megoszlás	28
4.3. Többletképzettség	29
4.4. Nyelvvizsga	29
5. Bírósági életpálya	30
III. rész – Tárgyi feltételek	31
1. A bírósági szervezet működését biztosító épületek	31
1.1. Bírósági ingatlanok	31

1.2. Kiemelt projektek, fejlesztések	31
1.3. Felújítások, építkezések, beruházások	33
1.4. Jablonszky Ferenc pályázati rendszer	35
2. Informatika	36
2.1. Infrastruktúra	36
2.2. Alkalmazásfejlesztés	37
3. A bírósági szervezet gazdálkodása	41
3.3. Kiadási előirányzatok	42
3.4. Fejezeti kezelésű előirányzatok.....	43
3.5. Kiemelt beszerzések	44
3.6. 2021. évi költségvetés előkészítése	44
IV. rész – A bírósági szervezet integritása	46
1. A bíróságok ellen indított peres eljárások	46
2. Belső ellenőrzés	47
3. Fizikai biztonság.....	48
4. Közbeszerzések	48
5. Bírák, igazságügyi alkalmazottak fegyelmi helyzete	50
5.1. Bírák fegyelmi helyzete	50
5.2. Igazságügyi alkalmazottak fegyelmi helyzete	51
V. rész – Elektronikus eljárások, E-ügyintézés	52
1. Elektronikus ügyintézési szolgáltatások.....	52
2. Elektronikus kapcsolattartás az egyes eljárásokban	53
2.1. Civilisztikai eljárások	53
2.2. Büntető-, szabálysértési eljárások.....	54
2.3. A civil szervezetek nyilvántartásának elektronizálása.....	54
2.4. A cégügyszak.....	55
2.5. Csőd- és felszámolási eljárások	55
3. Az ítélkezési munkát segítő fejlesztések	56
3.1. Távmeghallgatás	56
4. Közhiteles nyilvántartások	58
4.1. Civil szervezetek beszámolóí	58
4.2. Gondnokoltak és előzetes jognyilatkozatok nyilvántartása	58
4.3. Általános Meghatalmazások Nyilvántartása	59
VI. rész – Képzés	60
1. A képzés szervezeti alapjai és a struktúra fejlesztése	60
1.1. Központi képzési terv és programok	60
1.2. A központi képzések kiemelt célcsoportjai	60
2. A központi képzések kiemelt fókusztemái	61
3. Központi-helyi/regionális képzések	61
4. A MIA központi és központi helyi/regionális képzései	61
5. Pályázatok és tudományos kutatások, könyvtár.....	62

5.1. Tudományos együttműködés, kutatások.....	62
5.2. Mailáth György Tudományos Pályázat	62
5.3. Könyvtár	63
5.4. Országos Pervezetési Verseny	63
6. Fogalmazói felvételi versenyvizsga	63
7. Nemzetközi kapcsolatok	64
7.1. Nemzetközi kapcsolatrendszer.....	64
7.2. Nemzetközi képzések, ösztöndíjprogramok	65
7.3. Nemzetközi képzési projektek	67
7.4. Európai Jogi Szaktanácsadói Hálózat	67
VII. rész – Az OBH működése	68
1. Jogszabályban nevesített feladatkörök	68
1.1. A bírósági igazgatás eszközei.....	68
1.2. Az Országos Bírósági Hivatal elnökének szabályzatai (utasításai), ajánlásai...	69
2. Szervezeti felépítés	69
3. Létszámadatok	69
VIII. rész – A bíróságok járványhelyzet alatti működése	70
A bírósági szervezetben elrendelt járványügyi intézkedések.....	70

Impresszum:

Kiadó: Országos Bírósági Hivatal

1055 Budapest, Szalay u. 16.

Internet: www.birosag.hu

telefon: (06-1) 354-6000

fax: (06-1) 312-4453

Felelős kiadó: dr. Senyei György

Felelős szerkesztő: dr. Péter-Sztankó Ágnes, dr. Tóth Áron

Grafika: Kovács Gábor

ISSN: 2416-1373

Beszámoló éve: 2020.

ORSZÁGOS BÍRÓSÁGI HIVATAL